

Advanced Techniques / COBOL

תוכן עניינים

- מבוא ▶
- Structured/Functional IF ▶
- Tree Charts ▶
- מערכים ▶
- COBOL אופציות מיוחדות בשפת ▶
- מודלים לתכנות ▶
- טבלאות החלטה ▶
- State Diagrams ▶
- טבלאות מצבים ▶
- שיטות גישה מתקדמות במערכים ▶
- תרגילים ▶

מבוא

▶ תכונות של "תוכניתן טוב"

▶ מדדי איכות תוכנה

▶ "משבר" התוכנה

▶ היסטוריה

תכונות של תוכניתן "טוב"

▶ כתב תוכניות "טובות"

▶ הספק גבוה

▶ מוצא מהר באגים

▶ מוצא פתרונות פשוטים לבעיות מורכבות

Measurements of Quality Programming

- ▶ Integrity
- ▶ Efficiency
- ▶ Flexibility
- ▶ General
- ▶ Maintenance and Documentation
- ▶ Simplicity
- ▶ Modularity
- ▶ Standards

משבר התוכנה

▶ הפער בין החומרה והתוכנה

▶ עלות התוכנה

▶ מורכבות

▶ עלות התחזוקה

▶ דרישות לשינויים

▶ החלפת/ניוד עובדים

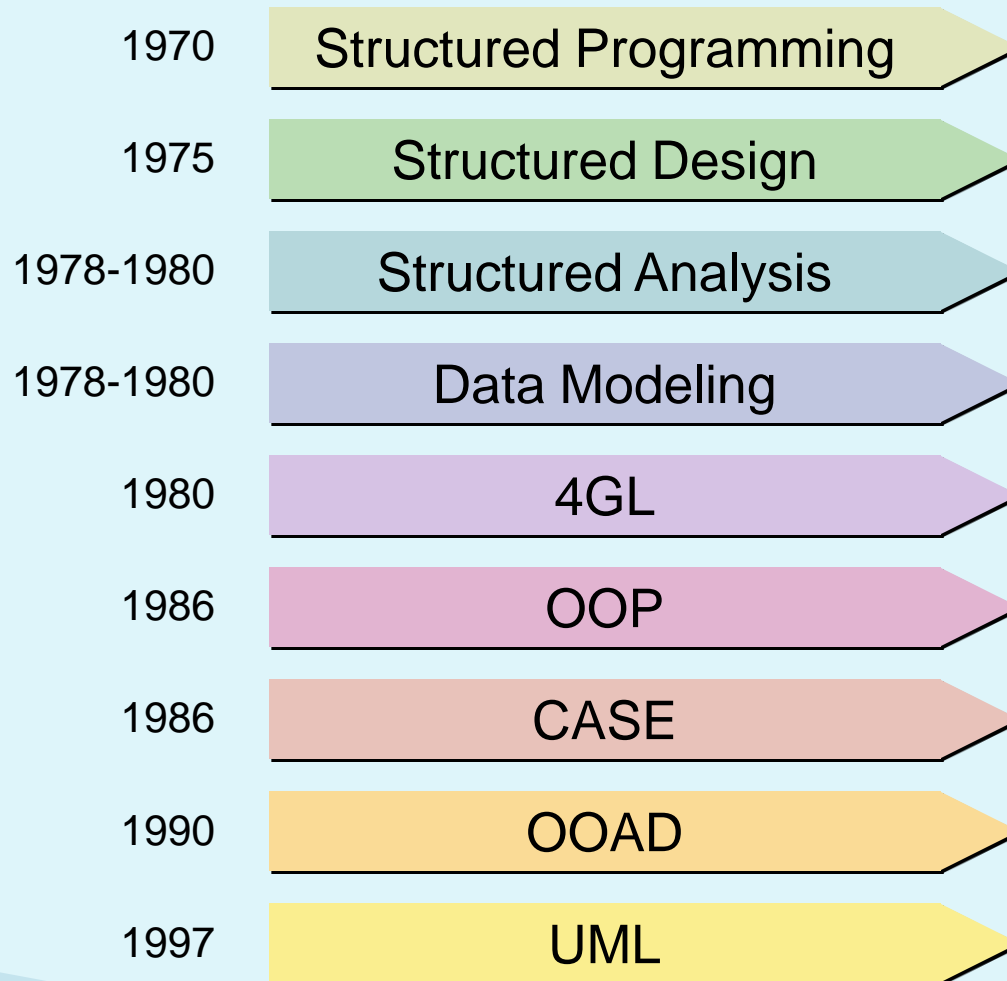
▶ תיעוד

▶ Tests

היסטוריה

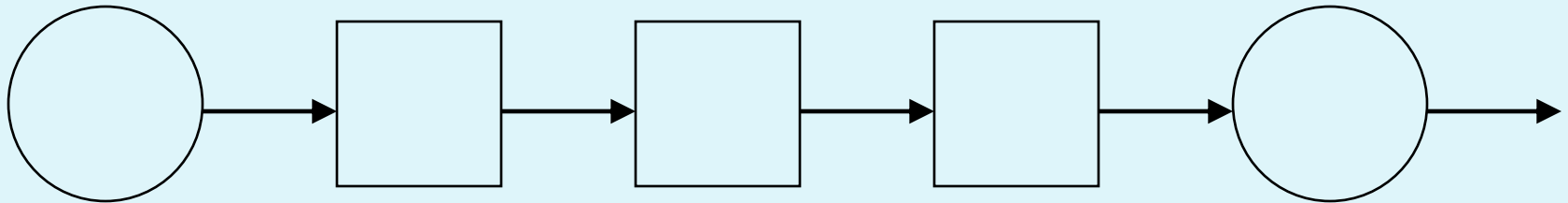
- ▶ 59 – COBOL
- ▶ 65 – Dijkstra: the software quality is inversely proportional to the number of '*GO Tos*'
- ▶ 69 – Dr. Mills – Super programmers ==> 1:30
- ▶ 72 – The investment in testing grows exponentially with the size of programs
- ▶ 72 – Bohem–Jacopini: every program should be coded by 3 basic structures only
- ▶ 86 – Object Oriented Programming

היסטוריה (המשך)

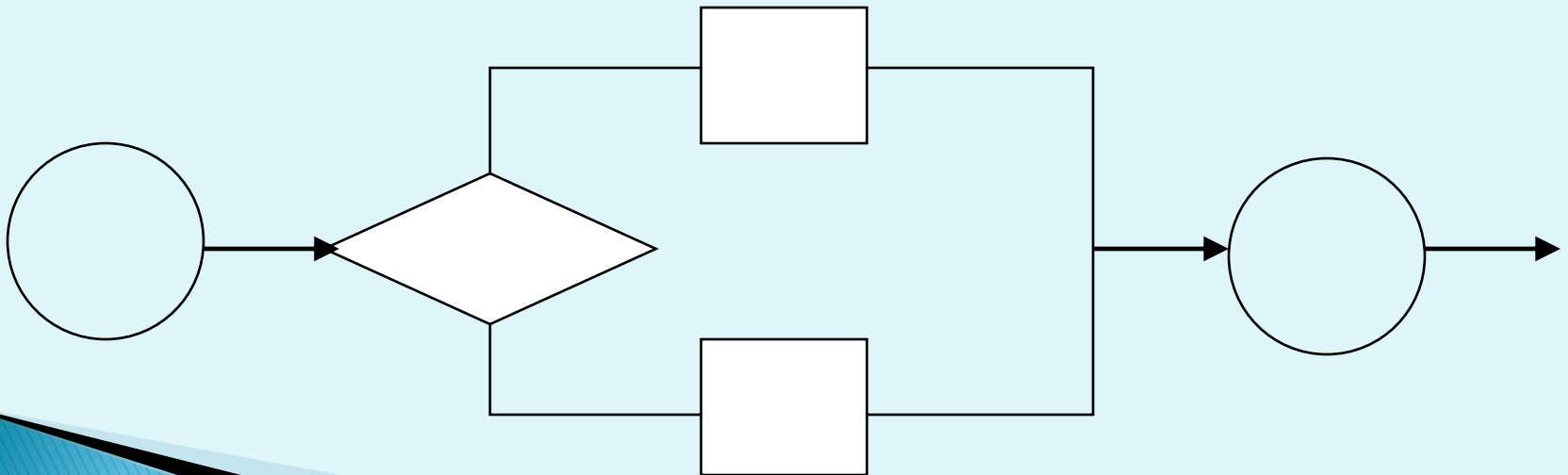

3 מבנים בסיסיים

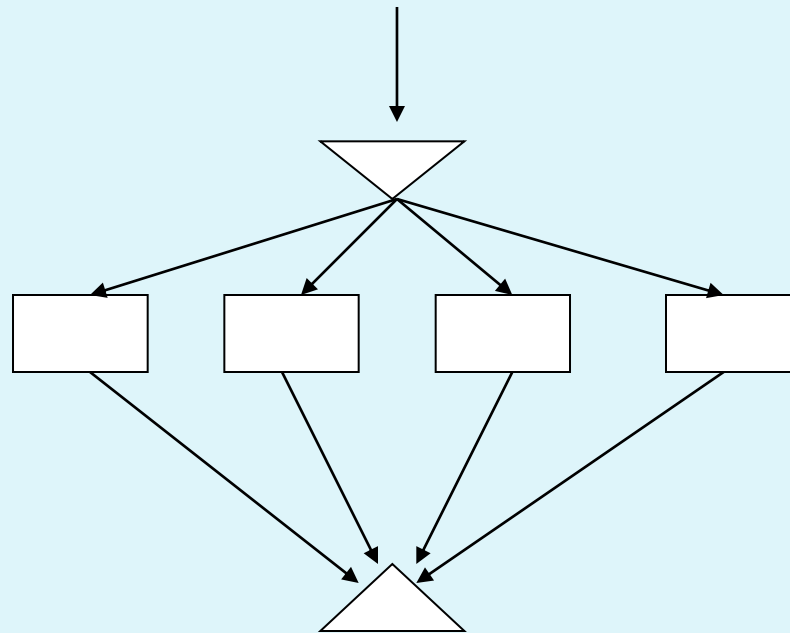
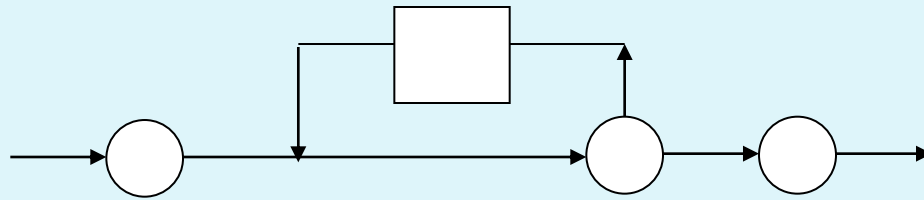
▶ Sequence

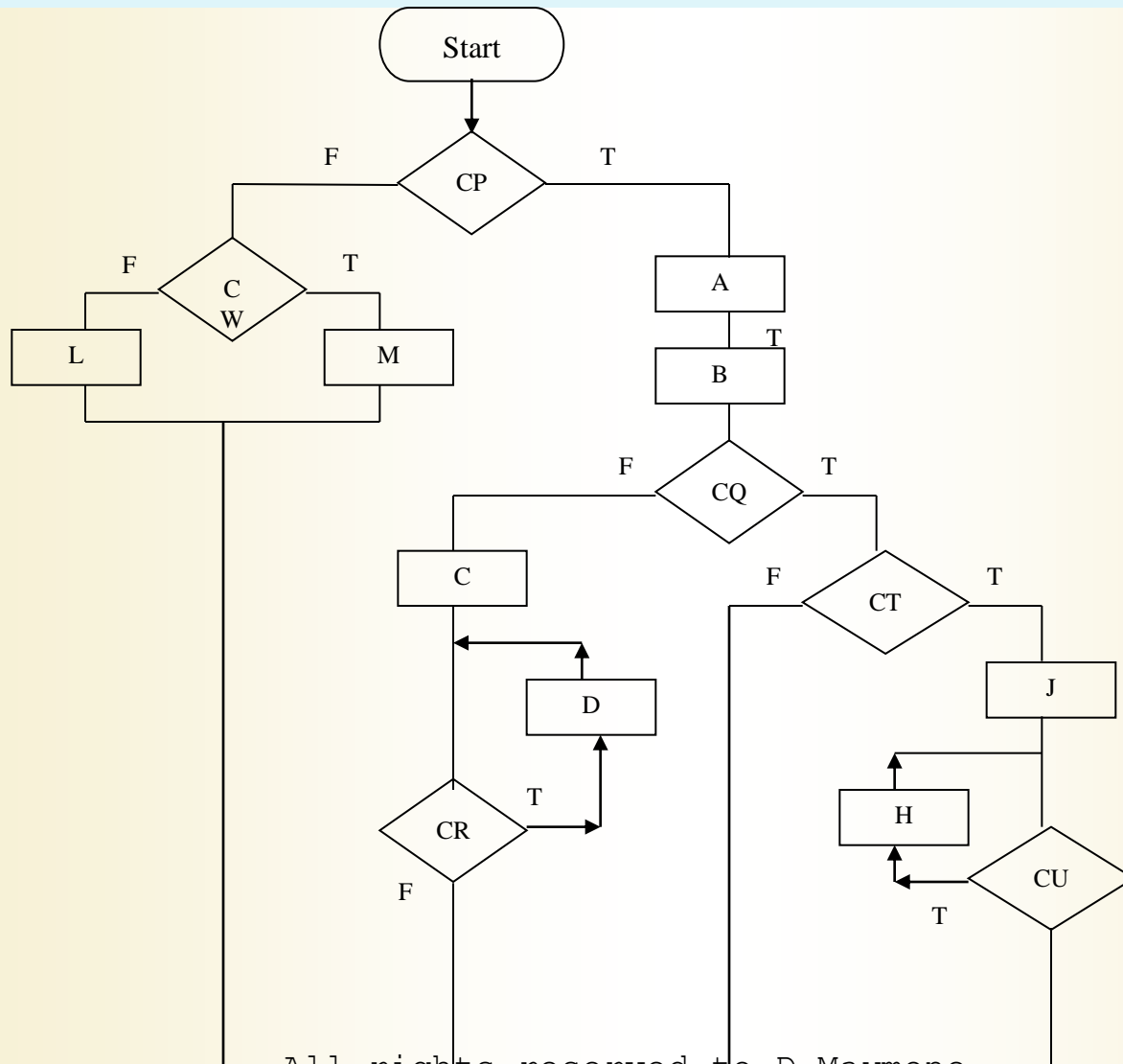
▶ IF-THEN-ELSE

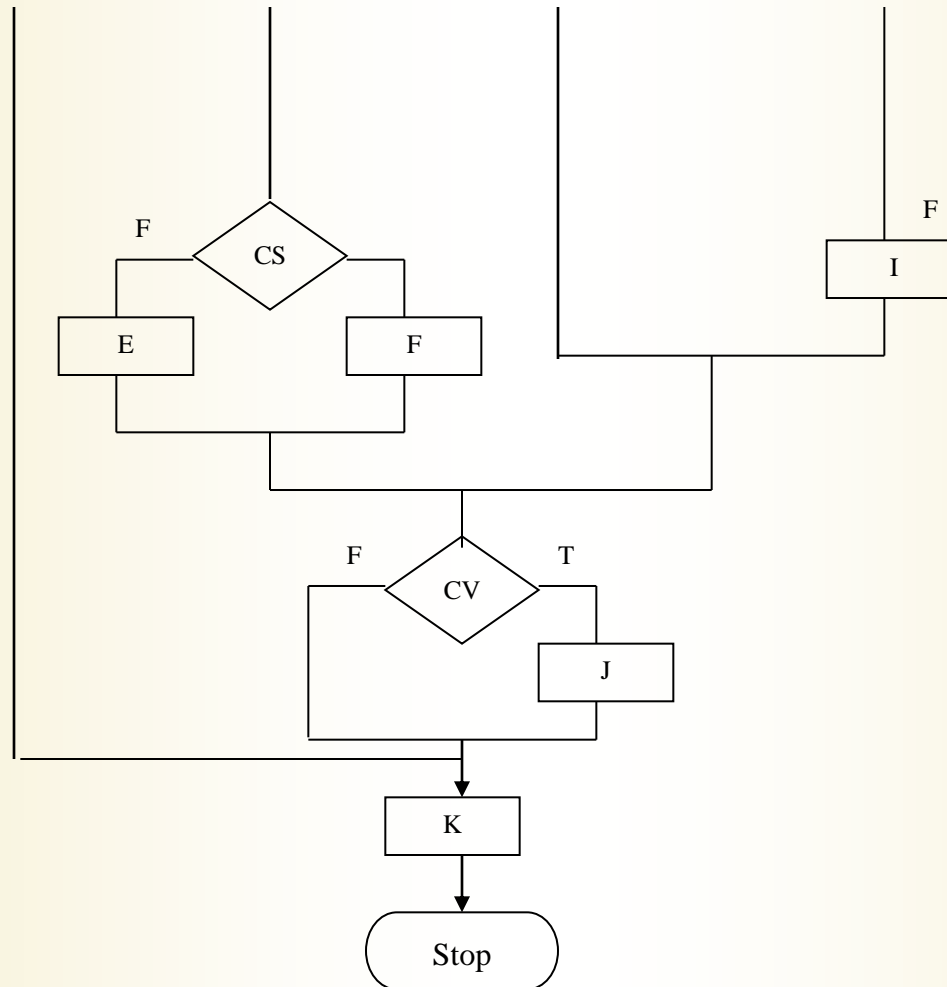
3 מבנים בסיסיים (המשך)

Structured IF

Structured IF (cont'd)

Structured IF – Pseudocode

```
If CP
  Call Proc-A
  Call Proc-B
  If CQ
    If CR
      Call Proc-C
      Call Proc-D
    End-If
  Else
    Call Proc-E
    If CS
      Call Proc-F
    Else
      Call Proc-G
    End-If
  End-If
  If CT
    Call Proc-H
  End-If
Else
  If CU
    Call Proc-I
  Else
    Call Proc-J
  End-If
  Call Proc-K
```

Functional IF

Condition / Function	P	Q	R	S	T	U
A	T					
B	T					
C	T	T	T			
D	T	T	T			
E	T	F				
F	T	F		T		
G	T	F		F		
H	T				T	
I	F					T
J	F					T

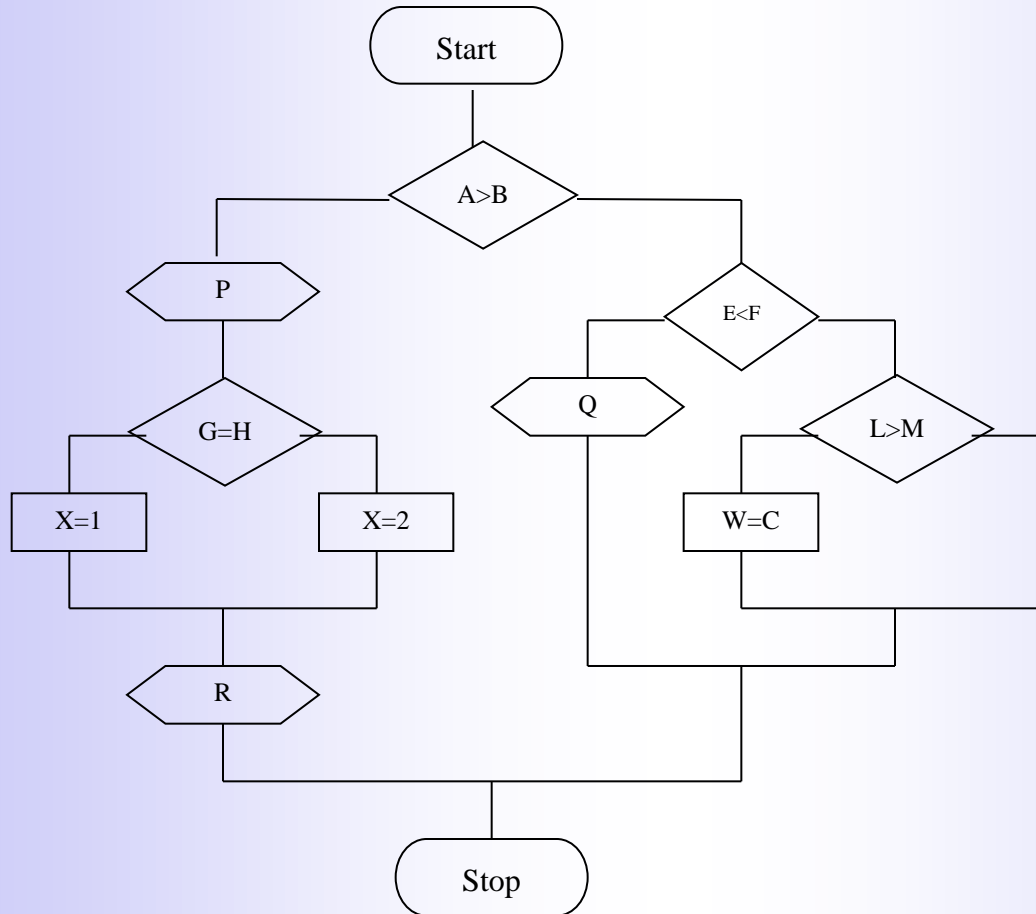
משפט ה-Go To

- Do not use goto
- “The GOTO must GO”
- “The ELSE must GO TOO”

Functional IF – Pseudocode

```
If CP
    Call Proc-A
    Call Proc-B
End-If
If CP And CQ And CR
    Call Proc-C
    Call Proc-D
End-If
If CP And (Not CQ)
    Call Proc-E
End-If
If CP And (Not CQ) And CS
    Call Proc-F
End-If
If CP And (Not CQ) And (Not CS)
    Call Proc-G
End-If
If CP And CT
    Call Proc-H
End-If
If (Not CP) And CU
    Call Proc-I
End-If
If (Not CP) And (Not CU)
    Call Proc-J
End-If
```

Convert to Functional IF (Ex-1)

הסב ל- IF Functional

IF A > B Then

PERFORM P

IF G = H

X = 1

ELSE

X = 2

END-IF

PERFORM R

Else

IF E = F

Call Q

Else

IF L > M

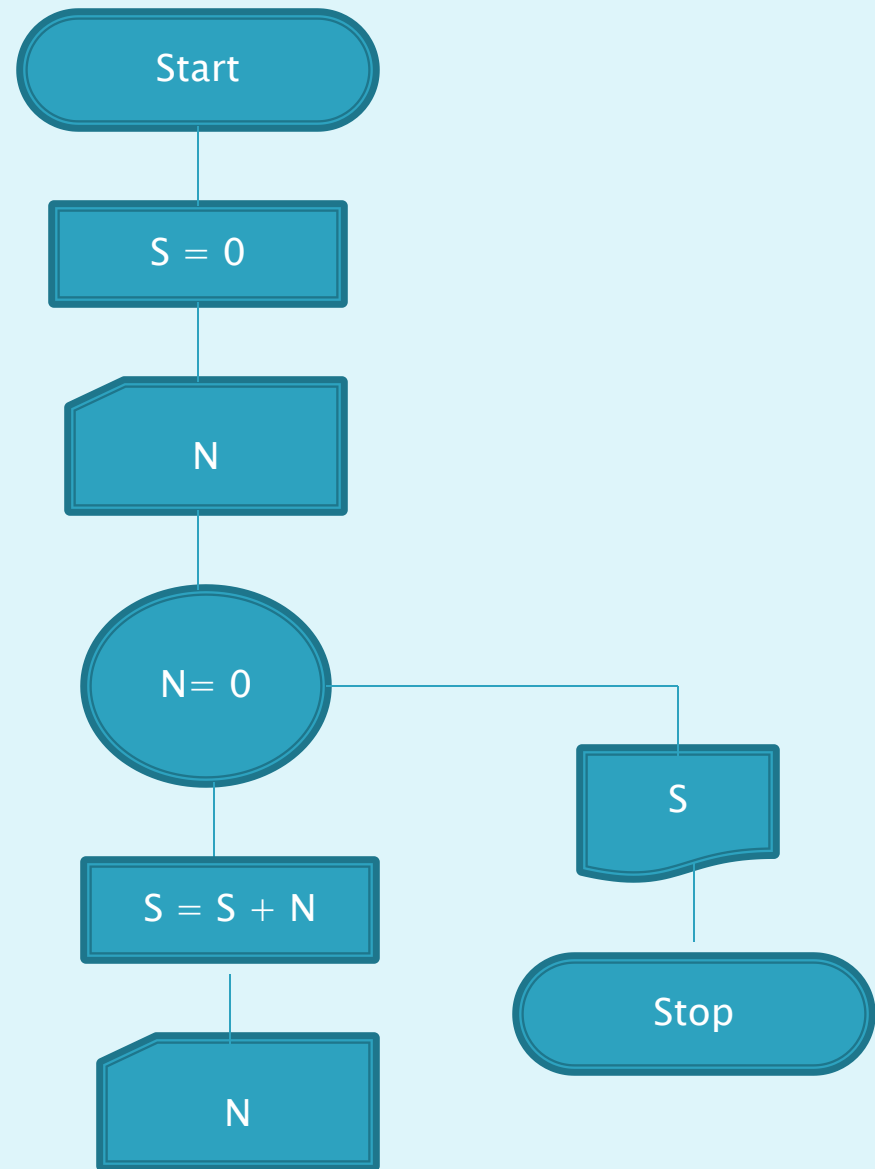
W = C

END-IF

END-IF

End-IF

Tree Charts

Array Sum

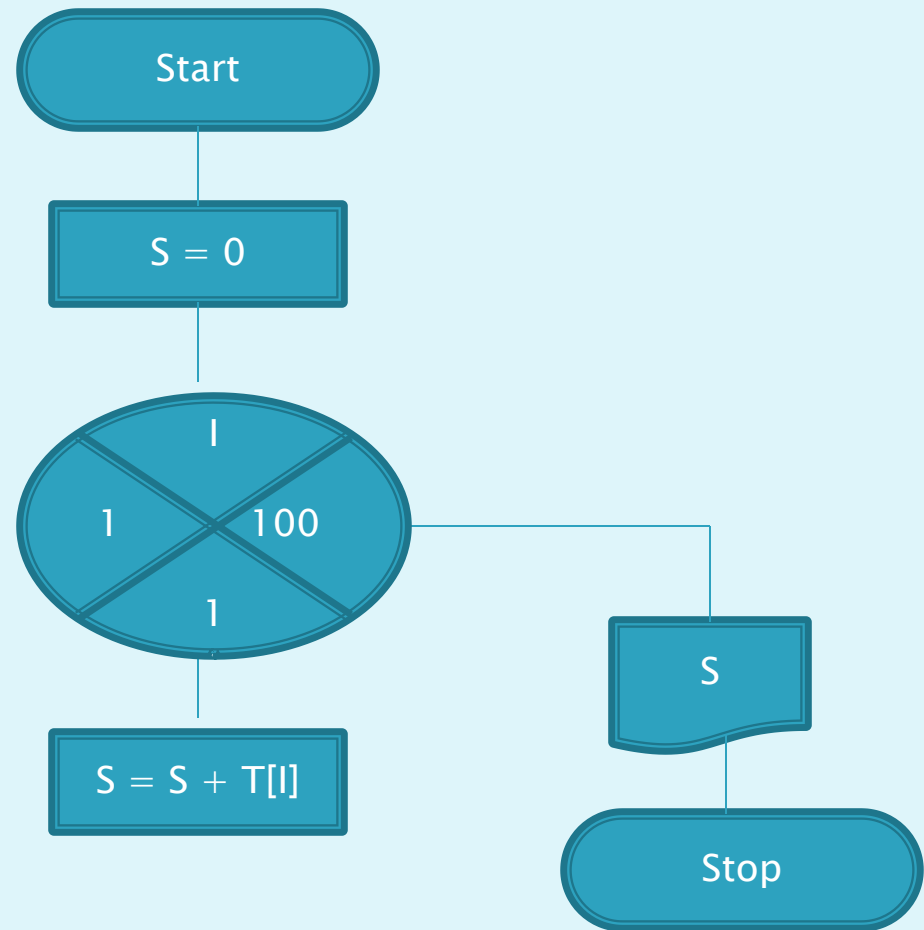
Pseudocode:

S = 0

For I = 1 To 100

 S = S + T[I]

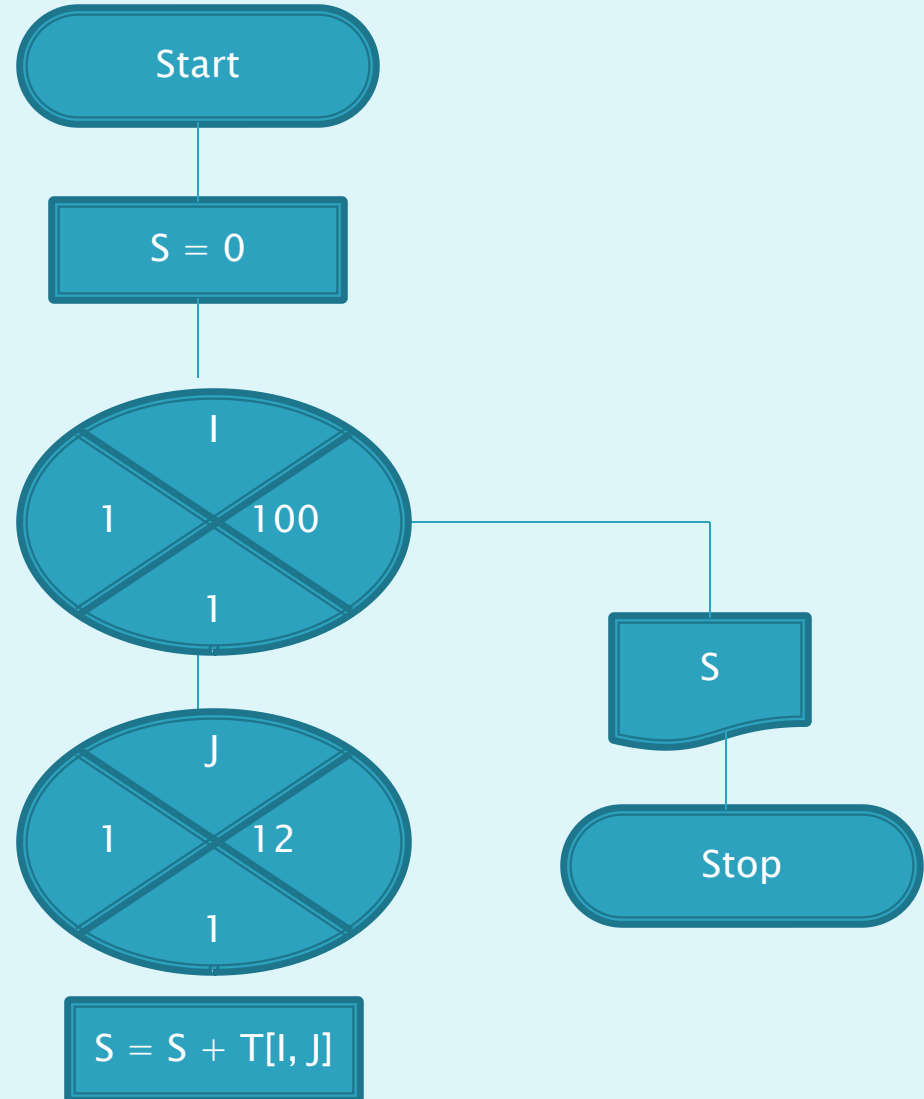
Next

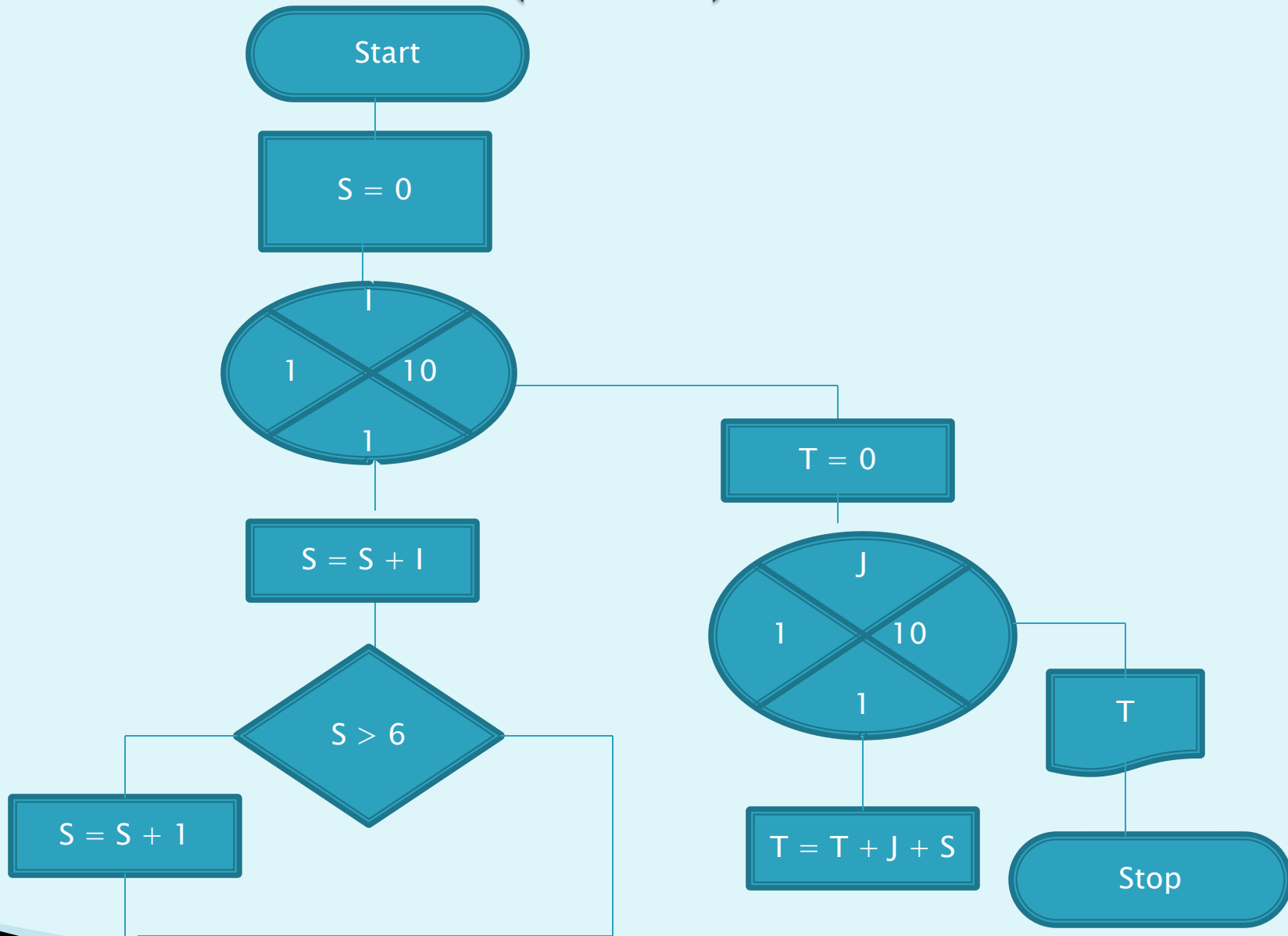
Sum of Two Dimensional Array

Pseudocode:

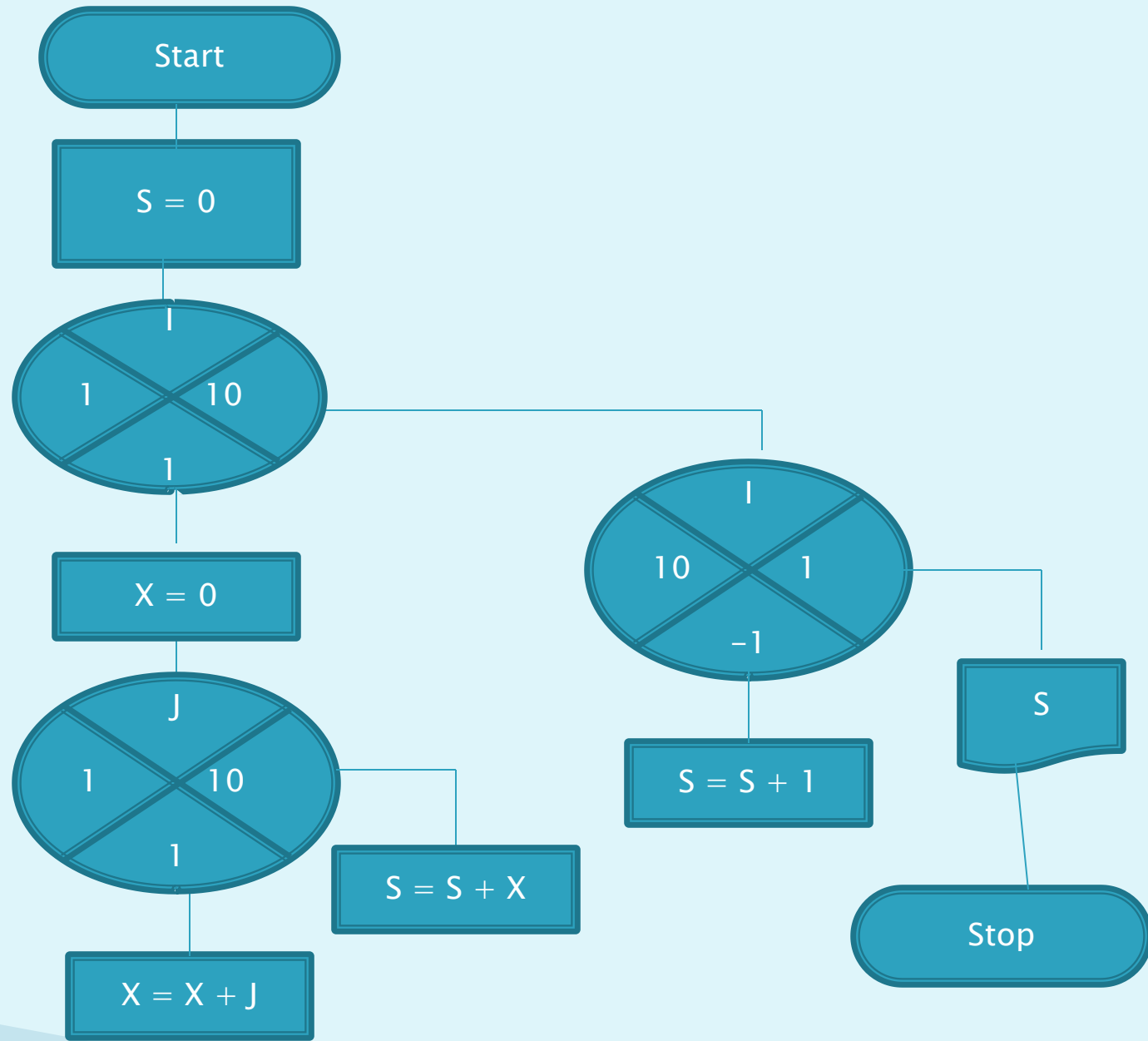
```
S = 0
For I = 1 To 100
  For J = 1 To 12
    S = S + T[I, J]
  Next
Next
```


Convert to Code (EX-2)

Convert to Code (EX-3)

שימוש בתאריכים

1. קרא שני תאריכים וחשב את ההפרש בימים ביניהם
2. קרא תאריך ומספר ימים וחשב את התאריך המתקבל ע"י הוספת הימים לתאריך שבקלט
3. קרא מספר בבינרי והצג אותו בדצימלי
4. קרא מספר באוקטלי והצג אותו בדצימלי
5. קרא מספר בהקסדצימלי אותו בדצימלי

Exercise 6

נתון מערך דו מימדי של 100 עובדים ו- 12 משכורות
 $T[100, 12]$

1. חשב את סך הכל המשכורות
2. חשב את סל הכל המשכורות של עובד מספר 17
3. חשב את סך הכל המשכורות מלבד המשכורות של העובדים שקיבלו לפחות משכורת אחת גבוהה מ 1,500

פקודות מיוחדות בקובול

MOVE – Reference Modification ▶

EVALUATE ▶

Intrinsic Functions ▶

Search/Search All ▶

Occurs Depending On ▶

CALL פקודת ▶

העברת פרמטרים לתוכנית הראשית ▶

REFERENCE MODIFICATION

• **VARIABLE (POSITION:SUBSTRING-LENGTH)**

ranges: 1 - FUNCTION LENGTH(VARIABLE)

• **01 EZ-TEXT PIC X(10) VALUE 'characters'.**

• **MOVE EZ-TEXT(7:4) TO EZ-TEXT(1:3)**

• **Result: 'terracters'**

• **MOVE 'aaa' TO EZ-TEXT(7:4)**

• **Result: 'terracaaa'**

EVALUATE

EVALUATE { Identifier
Literal
CondExpression
ArithExpression } ...
TRUE
FALSE

{ WHEN { ANY
Condition
TRUE
FALSE
[NOT] { Identifier
Literal
ArithExpression } [{ THRU
THROUGH } { Identifier
Literal
ArithExpression }] } ... StatementBlock } ...

[WHEN OTHER StatementBlock]

END - EVALUATE

EVALUATE – Format 1

EVALUATE TRUE

 WHEN condition-1

 statement-block-1

 WHEN condition-2

 statement-block-2

 WHEN OTHER

 statement-block-3

END-EVALUATE

EVALUATE – Format 2

EVALUATE Identifier

WHEN $\left\{ \begin{array}{l} IDENTIFIER \\ LITERAL \\ ARITHEXPRESSION \end{array} \right\} (THRU) \left\{ \begin{array}{l} IDENTIFIER \\ LITERAL \\ ARITHEXPRESSION \end{array} \right\}$

StatementBlock

WHEN $\left\{ \begin{array}{l} IDENTIFIER \\ LITERAL \\ ARITHEXPRESSION \end{array} \right\} (THRU) \left\{ \begin{array}{l} IDENTIFIER \\ LITERAL \\ ARITHEXPRESSION \end{array} \right\}$

StatementBlock

WHEN OTHER

StatementBlock

END-EVALUATE

דוגמה - EVALUATE – Format 2

```
EVALUATE EZ01-RANK
      WHEN 1 THRU 17
            ADD 1000 TO EZ02-SALARY
      WHEN 18
            ADD 3000 TO EZ02-SALARY
      WHEN OTHER
            DISPLAY 'NOT IN RANGE'
END-EVALUATE
```

תרגילים

החלף את ה-IF ב-EVALUATE בקוד הבא

```
IF A > 5 AND B > 9
THEN
    PERFORM G-HANDLE
ELSE
    IF A = 1 OR A = 3 OR A = -5 OR B >= 2
    THEN
        PERFORM H-SUM
    ELSE
        IF (A = 4 AND B = 1) OR B = 0
        THEN
            IF C > 50
            THEN
                DISPLAY 'YES !'
            END-IF
        END-IF
    END-IF
END-IF
```

Intrinsic Functions

מבוא ➤

סוגי הפונקציות ➤

סוגי הפרמטרים ➤

פונקציות מחרוזת ➤

פונקציות סטטיסטיות ➤

פונקציות מתימטיות ➤

פונקציות תאריכים ➤

תרגילים ➤

Intrinsic FUNCTIONS

Intrinsic FUNCTIONS הם פונקציות פנימיות של קובול. ➤

לא מדובר ב- User defined Functions ➤

הפונקציה מחזירה ערך שניתן לשלבו בביטויים מתאימים ➤

המשך - Intrinsic FUNCTIONS

- ▶ ניתן להשתמש בתוצאה של פונקציה כאחד מהאופרנדים של פקודת קובול או כפרמטר לפונקציה אחרת.
- ▶ לא ניתן להשתמש בפונקציה כיעד של חישוב.
- ▶ צורת השימוש:

FUNCTION Function-name (Arguments)

סוגי הפונקציות

Alphanumeric ◦

> לטיפול במחרוזות/טקסט

Numeric ◦

> מחזירות ערך עם סימן. אפשר להשתמש בהן רק בביטויים אריתמטיים

Integer ◦

> ערכים נומריים ללא V ועם סימן

פרמטרים

▶ הפרמטרים בתוך הסוגריים יכולים להיות:

- משתנים (כולל כניסה בטבלה)

- ביטויים אריתמטיים

- קבועים

▶ מספר הפרמטרים יכול להיות:

- אפס (סוגריים ריקים)

- אחד (לדוגמה ב-SQRT)

- יותר מאחד (לדוגמה ב-REM)

סוגי הפרמטרים

NUMERIC ▶

ALPHABETIC ▶

ALPHANUMERIC ▶

שלם ▶

טבלאות כפרמטר לפונקציה

- ▶ כאשר פונקציה מאפשרת ריבוי פרמטרים, ניתן להשתמש ב- ALL כדי לציין את כל הכניסות של הטבלה
- ▶ אם בטבלה צוין גם OCCURS...DEPENDING ON אז מספר הכניסות נקבע ע"י המשתנה שצוין ב-
DEPENDING ON

▶ דוגמה:

```
COMPUTE WS10-TOTAL =  
FUNCTION SUM (TB01-NUM (ALL) )
```

פונקציות מחרוזתיות

פונקציה	פרמטרים	סוג הפונקציה	הערך המוחזר
CHAR	int	Alphanumeric	התו הנמצא במיקום int בטבלת ה- EBCDIC/ASCII
LENGTH	any	Integer	אורך המחרוזת
LOWER-CASE	string	Alphanumeric	הפיכת המחרוזת לאותיות קטנות
NUMVAL	alphanumeric	Numeric	הפיכת הערך שבפרמטר לנומרי
ORD	string	Integer	מיקום התוו בטבלת ה- ASCII/EBCDIC
REVERSE	string	Alphanumeric	המחרוזת בסדר הפוך
UPPER-CASE	string	Alphanumeric	הפיכת המחרוזת לאותיות גדולות

פונקציות מחרוזתיות - דוגמאות

```
MOVE FUNCTION CHAR(FUNCTION ORD('a'))
  TO WS20-CHAR-X
COMPUTE WS30-ORDENAL-ASCII-POSITION-I =
      FUNCTION ORD (FUNCTION CHAR(61))
MOVE FUNCTION LENGTH (WS20-CHAR-X)
  TO CN10-ORIGINAL-VAR-LENGTH
IF FUNCTION LOWERCASE(WS20-CHAR-X) = WS20-CHAR-X
THEN
    DISPLAY 'The value is lowercase'
END-IF
IF FUNCTION UPPERCASE(WS20-CHAR-X) = WS20-CHAR-X
THEN
    DISPLAY 'The value is Uppercase'
END-IF
COMPUTE WS01-NUM-N =
      FUNCTION NUMVAL(FUNCTION REVERSE('12'))
```

פונקציות סטטיסטיות

פונקציה	פרמטרים	סוג	הערך המוחזר
MAX	1 or more, any	Any	הערך המקסימלי
MEAN	1 or more, num	Numeric	ממוצע
MIDRANGE	1 or more, num	Numeric	ממוצע של המינימום והמקסימום
MIN	1 or more, any	Any	ערך מינימלי
ORD-MAX	1 or more, any	Integer	מיקום הערך המקסימלי
ORD-MIN	1 or more, any	Integer	מיקום הערך המינימלי
RANGE	1 or more, int/num	Any	ההפרש בין הערך המקסימלי לערך המינימלי
STANDARD-DEVIATION	1 or more, num	Numeric	סטיית התקן
SUM	1 or more, num	Numeric	סכום הפרמטרים
VARIANCE	1 or more, num	Numeric	שונות

פונקציות סטטיסטיות - דוגמאות

```
COMPUTE WS02-NUM-V99 =  
    FUNCTION MAX[MIN] (WS01-INTEGERS TB01-NUM(ALL 3))  
  
COMPUTE WS01-INTEGERS =  
    FUNCTION ORD-MAX[ORD-MIN] (TB01-NAME(ALL ALL))  
  
COMPUTE WS02-NUM-V99 =  
    FUNCTION MEAN[STANDARD-DEVIATION] [MEDIAN]  
    [MIDRANGE] [RANGE] [SUM] [VARIANCE] (TB01-NUM(ALL ALL))
```

פונקציות מתימטיות

פונקציה	פרמטרים	סוג
ACOS	1,num	Numeric
ASIN	1,num	Numeric
ATAN	1,num	Numeric
COS	1,num	Numeric
FACTORIAL	1,int	Integer
INTEGER	1,num	Integer
INTEGER-PART	1,num	Integer
LOG	1,num	Numeric
LOG10	1,num	Numeric
MOD	2,int1 int2	Integer
RANDOM	1,int or none	Numeric
REM	2,num1 num2	Numeric
SIN	1,num	Numeric
SUM	1 or more, int/num	Numeric
SQRT	1,num	Numeric
TAN	1,num	Numeric

מה ההבדל בין INTEGER ו- INTEGER-PART ? - יש לחפש ב- HELP

פונקציות מתימטיות - דוגמאות

```
COMPUTE WS04-INT =
```

```
    FUNCTION MOD (WS03-NUM-V99    5)
```

```
COMPUTE WS02-NUM-V99 =
```

```
    FUNCTION REM (WS03-INT1    WS04-INT2)
```

```
COMPUTE CN01-FACTORIAL =
```

```
    FUNCTION FACTORIAL (WS01-INTEGERS)
```

```
COMPUTE WS01-INTEGERS =
```

```
    FUNCTION INTEGER[-PART] (WS02-NUM-V99)
```

```
COMPUTE WS01-SUM =
```

```
    FUNCTION SUM (TB01-SALARIES (ALL 2))
```

משמעות: סכום את המשכורות של החודש השני של כל העובדים.

פונקציות תאריכים

- ▶ הלוח הגרגוריאני נבחר לשמש את פונקציות התאריכים
- ▶ התאריך ההתחלתי הוא יום שני, 1 ינואר 1601. וזהו יום מספר 1.
- ▶ כל פונקציות התאריכים מתרגמות את התאריך למספר הסידורי שלו בלוח הגרגוריאני.

פונקציות תאריכים

פונקציה	פרמטרים	סוג	הערך המוחזר
CURRENT-DATE	None	Alphanumeric	תאריך נוכחי YYYYMMDDhhmmsscccccc
DATE-OF-INTEGERS	1,int	Integer	תרגום מספר לתאריך בצורה YYYYMMDD
DAY-OF-INTEGERS	1,int	Integer	תרגום מספר לתאריך בצורה YYYYDDD
INTEGERS-OF-DATE	1,int	Integer	תרגום תאריך בצורה YYYYMMDD למספר
INTEGERS-OF-DAY	1,int	Integer	תרגום תאריך בצורה YYYYDDD למספר

פונקציות תאריכים - דוגמאות

חישוב גיל בימים

```
03 WS01-CURRENT-DATE.
```

```
05 WS01-CURRENT-DATE-9 PIC 9(8).
```

```
03 WS02-BIRTH-DATE PIC 9(8) VALUE 19451203.
```

```
03 WS03-AGE-IN-DAYS PIC 9(5).
```

```
MOVE FUNCTION CURRENT-DATE TO WS01-CURRENT-DATE
```

```
COMPUTE WS03-AGE-IN-DAYS =
```

```
FUNCTION INTEGER-OF-DATE (WS01-CURRENT-DATE) -
```

```
FUNCTION INTEGER-OF-DATE (WS02-BIRTH-DATE)
```

פונקציות תאריכים - המשך

איך לחשב את היום בשבוע?

השתמש בשארית החלוקה ב-7

```
COMPUTE WS10-DATE-DAY-OF-WEEK =  
  FUNCTION REM (FUNCTION INTEGER-OF-  
DATE (WS11-DATE-YYYYMMDD) 7)
```

הפונקציה תחזיר: 0 עבור יום ראשון, 1
עבור יום שני...

תרגיל 11.1

▶ נתונים 4 ציונים, כתוב תוכנית להדפסת המכסימום

▶ יש להשתמש בערכים כדלקמן

$$A=68$$

$$B=75$$

$$C=95$$

$$D=88$$

SEARCH Syntax

SEARCH TableName [VARYING { Identifier
IndexName }]
[AT END StatementBlock]
{ WHEN Condition { Statementblock
NEXT SENTENCE } } ...
END – SEARCH

OCCURS TableSize **TIMES**

[INDEXED BY { IndexName } ...]

משפט ה-SET

SET IndexName/Identifier ... TO

IndexName/Identifier/Integer

SET IndexName... UP/DOWN

BY Identifier/Integer

הערות - SEARCH

- ▶ שם המשתנה המופיע בפקודת ה- SEARCH חייב לכלול בהגדרה שלו את פסקת ה- OCCURS
- ▶ שימוש ב- VARYING בפקודת SEARCH הוא לא סטנדרטי ולכן כמעט שאין שימוש בו
- ▶ כנ"ל לגבי NEXT SENTENCE (הפיקוח עובר לפקודה אחרי ה- SEARCH)
- ▶ ניתן להגדיר מספר INDEXED BY בטבלה אחת אבל פקודת ה- SEARCH משתמשת בראשון בלבד (ברירת המחדל)
- ▶ ב- VARYING ניתן לקבוע באיזה INDEXED BY להשתמש
- ▶ האינדקס יכול להיות תוצאה של חישוב
- ▶ החישוב מבוצע ע"י הפקודה : SET... UP/DOWN BY

SEARCH ALL תחביר ה-

SEARCH ALL TableName [AT END StatementBlock]

WHEN { ElementIdentifier { IS EQUAL TO } { Identifier
IS = } { Literal
ArithExpression } }
ConditionName

[AND { ElementIdentifier { IS EQUAL TO } { Identifier
IS = } { Literal
ArithExpression } }]
ConditionName

{ StatementBlock }
{ NEXT SENTENCE }

END - SEARCH

OCCURS TableSize TIMES

[{ ASCENDING } KEY IS { ElementIdentifier } ...] ...
{ DESCENDING }

[INDEXED BY { IndexName } ...]

הערות - SEARCH ALL

- ▶ ה- SEARCH ALL פועל רק על טבלאות ממוינות (ASCENDING/DESCENDING)
- ▶ פקודת ה- SEARCH ALL לא בודקת אם הטבלה ממוינת. (אחריות התוכניתן)
- ▶ בפקודת ה- SEARCH ALL יש שימוש רק בתנאי שוויון אחד
- ▶ ה- SEARCH ALL מתחיל את החיפוש תמיד מתחילת הטבלה (אינו מתייחס לערך של האינדקס האישי).

DEPENDENDING ON

```
01  TB-TABLES.  
    03  TB01-LETTERS.  
        05  TB01-LETTER  PIC X  
                                OCCURS 1 TO 26  
                                INDEXED BY TB01-I  
                                DEPENDING ON CN01-TABLE-SIZE.
```

■ ניתן להשתמש בפסקת ה- **DEPENDING ON** כדי לצמצם את טווח הטבלה

■ ה- **DEPENDING ON** לא משנה את גודל הזכרון בשימוש הטבלה

תחביר CALL

CALL ProgramNameIdentifier | ProgramNameLiteral

[USING [BY REFERENCE | BY CONTENT] Param1

[BY REFERENCE | BY CONTENT] Param2...]

.....

END-CALL

LINKAGE SECTION

- ▶ מגדיר את מבנה הפרמטרים/ארגומנטים
- ▶ אין להגדיר VALUE בתוך ה- LINKAGE SECTION מלבד ברמה 88
- ▶ מומלץ שסדר הופעת הפרמטרים יהיה זהה ל- USING
- ▶ UPSI - אין להשתמש בתוכנית חדשות
- ▶ מומלץ להוסיף תמיד פרמטר אחרון שיכיל את הסטטוס (Return Code)

CALL BY VALUE

- ▶ בד"כ בשימוש אם קוראים לתוכניות כתובות בשפת תכנות אחרת (בד"כ שפת C)
- ▶ אפשר לקרוא BY VALUE גם לתוכניות בשפת COBOL. במקרה זה יש לרשום גם ב-PROCEDURE DIVISION של התוכנית הנקראת את האופציה BY VALUE עבור אותם פרמטרים

CALL RETURNING

▶ ה- RETURNING משמש להחזרת משתנה עם ערך דרוש

▶ במקרה ויש שימוש בפקודת CALL באופציה RETURNING יש לציין באותה צורה את ה- PROCEDURE DIVISION RETURNING גם ב- של התוכנית הנקראת.

CANCEL

- ▶ CANCEL identifier/literal

▶ התוכנית "יורדת" מהזכרון.

▶ בפעם הבאה שהתוכנית תיקרא היא תיטען במצבה הראשוני (ה- VALUE ב- WORKING- STORAGE יהיה תקף)

INITIAL Mode

- ▶ PROGRAM-ID. programName IS INITIAL.
 - ▶ בשימוש כאשר התוכנית נקראת מתוכנית אחרת
 - ▶ לפני שהתוכנית מתחילה לפעול מערכת ההפעלה מחזירה אותה למצבה ההתחלתי.
 - ▶ המשמעות העיקרית היא שכל ה- Values שהוגדרו ב- Working-Storage מופעלים שוב.
 - ▶ אין להשתמש באופציה זו במתף.
 - ▶ אפשר להשתמש ב- Local Storage

INSPECT Syntax

Format 1

INSPECT SourceStr\$i TALLYING

Counter#i FOR { CHARACTERS [{ BEFORE } INITIAL Delim\$il] ... }
{ ALL } { LEADING } { Compare\$il [{ BEFORE } INITIAL Delim\$il] ... } ... } ...

```
INSPECT WS01-FULL-NAME
      TALLYING CN01-SPACES
      FOR LEADING SPACES.
```

```
INSPECT WS01-SOURCE-LINE
      TALLYING CN01-NO-OF-ES
      FOR ALL 'e' AFTER INITIAL 'start'
      BEFORE INITIAL 'end'.
```

INSPECT Syntax

Format 2

INSPECT SourceStr\$i REPLACING

CHARACTERS BY ReplaceChar\$i [{ BEFORE } INITIAL Delim\$i] ...

{ ALL
LEADING
FIRST } { Compare\$i BY Replace\$i [{ BEFORE } INITIAL Delim\$i] ... } ...

... }

```
PERFORM VARYING I
    FROM 1 BY 1
    UNTIL I > 10
    INSPECT WS01-TEXT-LINE
        REPLACING TB01-SWEAR-WORD(I) BY '*#@!'
END-PERFORM
```

INSPECT Syntax

Format 3

INSPECT SourceStr\$i TALLYING

Counter# i FOR { CHARACTERS [{ BEFORE } INITIAL Delim\$i] ... } ...
 { ALL } { De lim \$il [{ BEFORE } INITIAL Delim\$i] ... } ... } ...
 { LEADING }

REPLACING { CHARACTERS BY ReplaceChar\$i [{ BEFORE } INITIAL Delim\$i] ... } ...
 { ALL } { Compare\$i BY Replace\$i [{ BEFORE } INITIAL Delim\$i] ... } ... } ...
 { LEADING }
 { FIRST }

INSPECT Syntax

Format 4

INSPECT SourceStr*\$i* CONVERTING

Compare*\$il* TO Convert*\$il*

[{ BEFORE } INITIAL Delim*\$il*] ...
[{ AFTER }] ...

```
INSPECT WS01-TEXT CONVERTING
      '0123456789' TO '5298317046'
AFTER  INITIAL 'codeon'
BEFORE INITIAL 'codeoff'.
```

STRING Syntax

STRING { **Source\$il** ... **DELIMITED BY** { **Delim\$il** } **SIZE** } ...
INTO Dest\$i
[**WITH POINTER** **Pointer#i****]**
[**ON OVERFLOW** **StatementBlock****]**
[**NOT ON OVERFLOW** **StatementBlock****]**
[**END - STRING****]**

```
STRING WS01-SOURCE-1
        WS02-SOURCE-2
        '10'          DELIMITED BY SIZE
        INTO WS03-DEST-STRING
END-STRING
STRING WS01-SOURCE-1 DELIMITED BY SIZE
        WS02-SOURCE-2 DELIMITED BY SPACES
        WS03-SOURCE-3 DELIMITED BY 'Frogs'
        INTO WS04-DEST
        WITH POINTER IX01-POINTER
END-STRING
```

UNSTRING Syntax

UNSTRING SourceStr\$i

[DELIMITED BY [ALL] Delim\$il [OR [ALL] Delim\$il] ...]

INTO {DestStr\$i [DELIMITER IN HoldDelim\$i]

[COUNT IN CharCounter# i]} ...

[WITH POINTER Pointer# i]

[TALLYING IN DestCounter# i]

[ON OVERFLOW StatementBlock]

[NOT ON OVERFLOW StatementBlock]

[END - UNSTRING]

```
UNSTRING WS01-Name
      DELIMITED BY ALL SPACES
      INTO WS01-FIRST-NAME
              WS01-SECOND-NAME
              WS01-SURNAME
END-UNSTRING
```

```
UNSTRING WS01-ADDRESS DELIMITED BY ', '
      INTO TB01-ADDRESS-LINE (1)
              TB01-ADDRESS-LINE (2)
              TB01-ADDRESS-LINE (3)
              TB01-ADDRESS-LINE (4)
              TB01-ADDRESS-LINE (5)
      TALLYING IN CN01-LINES-USED
END-UNSTRING
```


העברת פרמטרים לתוכנית הראשית

- ▶ שימוש ב- UPSI
- ▶ שימוש ב- PARM

שימוש ב- UPSI

- ▶ CONFIGURATION SECTION.
 - SPECIAL-NAMES.
 - UPSI-0 ON STATUS IS FIRST-UPSI
 - UPSI-1 ON STATUS IS SECOND-UPSI

- ▶ IF FIRST-UPSI
 - ...
- ▶ END-IF
- ▶ IF SECOND-UPSI
 - ...
- ▶ END-IF
- ▶ // EXEC PGM=TESTUPSI, PARM= '/UPSI (10100000)

שימוש ב-PARM

- ▶ `// EXEC PGM=TESTPARM,PARM= 'HELLO, WORLD'`
- ▶ `LINKAGE SECTION.`
- ▶ `01 LS01.`
- ▶ `03 LS01-LENGTH PIC S9(4) COMP.`
- ▶ `03 LS01-CONTENT PIC X(100).`

טבלאות החלטה

‣ דוגמה: תוספת לעובד

‣ תהליך הבניה

‣ טבלת המשתנים

‣ טבלת החלטה

‣ תרגילים

תוספת לעובד

- ▶ עובדת עם יותר מ- 15 שנות ותק תקבל תוספת של 250
- ▶ עובד שגילו עד 45 עם יותר מ-3 ילדים ויותר מ- 15 שנות ותק יקבל תוספת של 400
- ▶ עובדת עם יותר מ-3 ילדים תקבל תוספת של 500
- ▶ עובד שגילו יותר מ-45 וותק של עד 15 שנה יקבל תוספת של 200

תהליך הבניה

- ▶ הגדרת משתנים
- ▶ קביעת מספר האפשרויות לכל משתנה
- ▶ חישוב הכופל עבור כל משתנה
- ▶ חישוב מספר האפשרויות הכללי $N =$
- ▶ בניית טבלה של N שורות
- ▶ מילוי ערכים לכל המשתנים עם כל הצירופים
- ▶ מילוי ההחלטה עבור כל צירוף

שאלה

- ▶ האם, לפי החוקים האלו, יכול לקבל עובד כלשהו יותר מתוספת אחת?
- ▶ מי הם העובדים שלא יקבלו אף תוספת?

צורת הקלט

- ▶ מספר זהות
- ▶ מין : 0 - נקבה 1-זכר
- ▶ שנת תחילת עבודה - 4 ספרות
- ▶ שנת לידה - 4 ספרות
- ▶ מספר ילדים - 2 ספרות

טבלת המשתנים

מספר האפשרויות	ערכים	משתנים	שם קצר	כופל
2	0 - נקבה 1 - זכר	מין	G	1
2	0 - עד 15 1 - יותר מ-15	ותק	Sk	2
2	0 - עד 3 ילדים 1 - יותר מ-3 ילדים	מספר ילדים	C	4
2	0 - עד 45 1 - יותר מ-45	גיל	A	8

• כופל של 1 = 1

• כופל I = כופל של I - 1 *

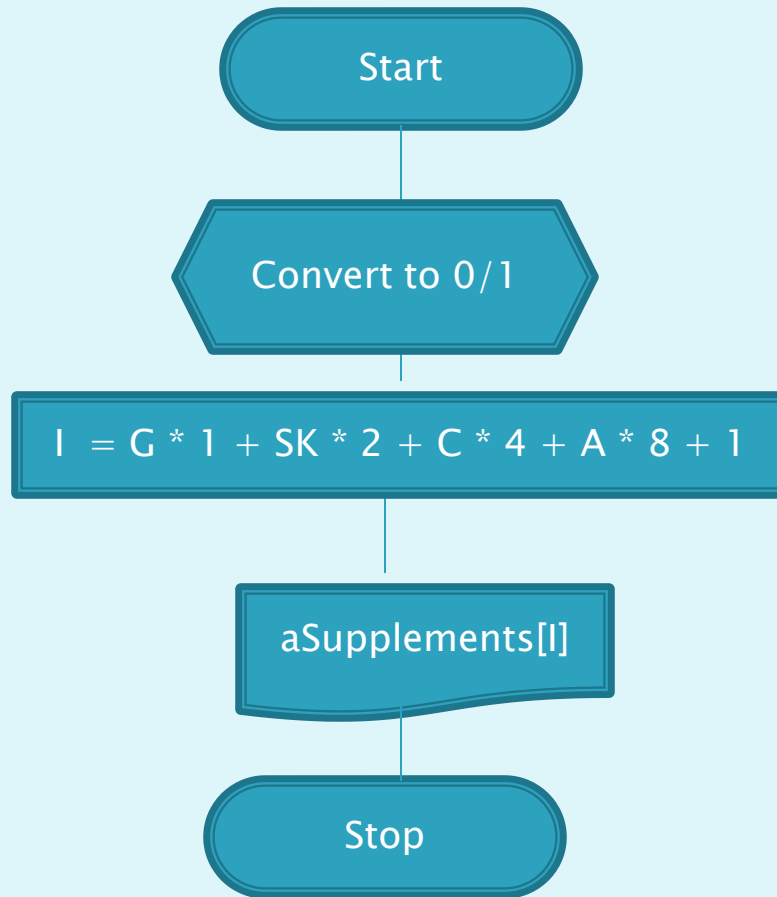
מספר אפשרויות של I - 1

מספר הכללים = מכפלת האפשרויות

טבלת החלטה

כופל משתנים	8	4	2	1	תוספת
	A	C	Sk	G	
1	0	0	0	0	
2	0	0	0	1	
3	0	0	1	0	250
4	0	0	1	1	
5	0	1	0	0	500
6	0	1	0	1	
7	0	1	1	0	<u>250 ? 500</u>
8	0	1	1	1	400
9	1	0	0	0	
10	1	0	0	1	
11	1	0	1	0	250
12	1	0	1	1	200
13	1	1	0	0	500
14	1	1	0	1	
15	1	1	1	0	<u>250 ? 500</u>
16	1	1	1	1	200

Convert to Activity Diagram

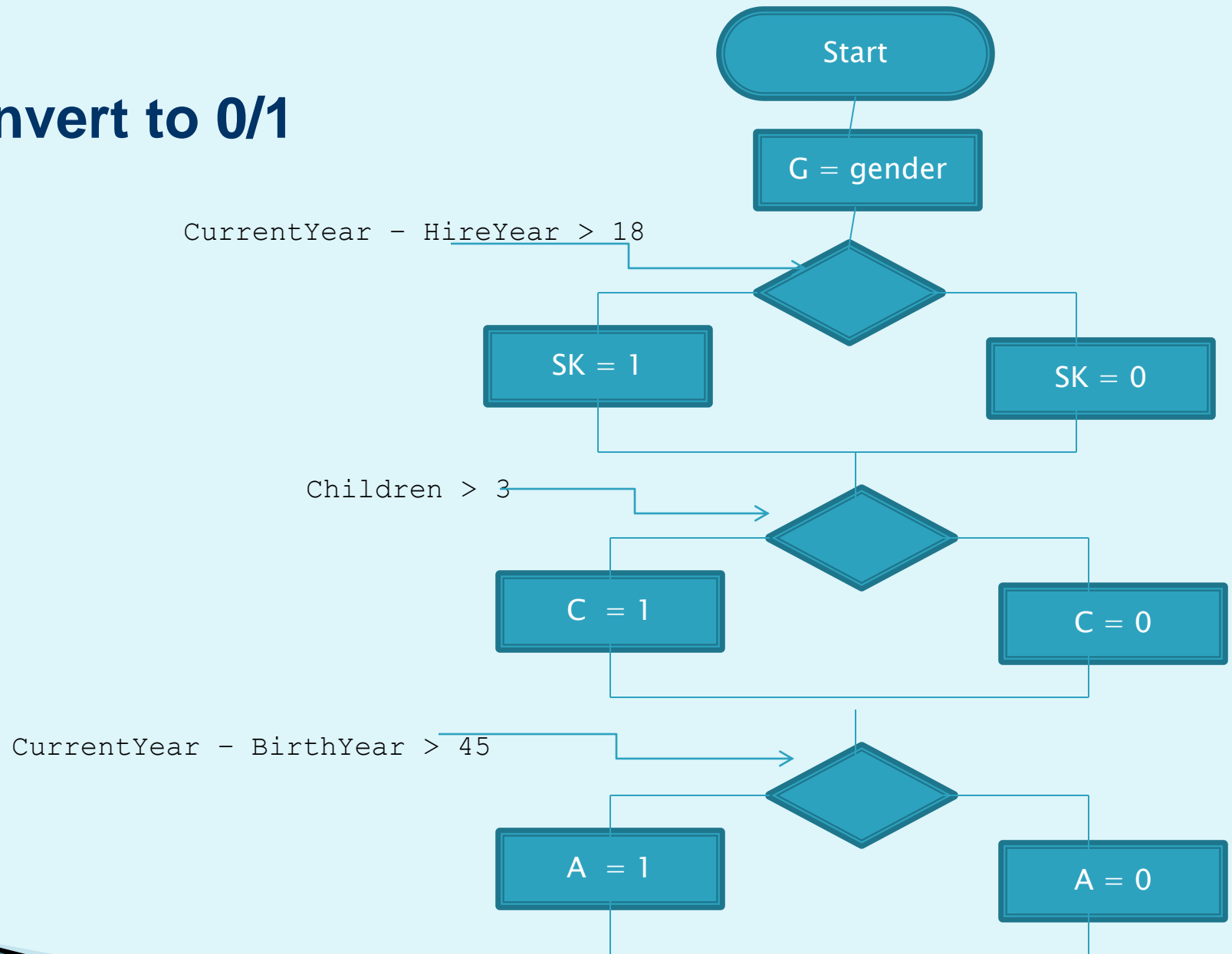

Supplements
Table

0
0
0
250
0
500
0
500
400
0
0
250
200
500
0
500
200

כדאי להוסיף את טבלת ההחלטה כתיעוד בתוכנית

Convert to 0/1

תרגילים

בעיית ביטוח

•אם המין זכר והגיל נמוך מ-24, יש לשלם פרמיה רגילה של 6% ופרמיה נוספת של 4%.

•אם המין נקבה והגיל נמוך מ-24, יש לשלם פרמיה רגילה של 6% ופרמיה נוספת של 3%

•אם הגיל נמוך מ-60 ומספר התאונות = 0, יש לשלם פרמיה רגילה של 4% והנחה של 1%

•אם הגיל בין 24-60 ומספר התאונות לפחות 1, יש לשלם פרמיה רגילה של 4% ופרמיה נוספת של 3%

•אם הגיל גדול מ-60, ומספר התאונות = 0, יש לשלם פרמיה רגילה של 7%

•אם הגיל גבוה מ-60 ומספר התאונות לפחות 1, יש לשלם פרמיה רגילה של 7% ופרמיה נוספת של 4%

תרגילים

הלוואה ללקוח

- אם הלקוח רוצה הלוואה של עד 10,000 פעל לפי תקנון 20
- אם הלקוח רוצה הלוואה גבוהה מ- 10,000, משלם את חובותיו בזמן ויש לו עסקאות כספיות גדולות, אשר את ההלוואה
- אם הלקוח רוצה הלוואה גבוהה מ- 10,000, לא משלם את חובותיו בזמן ויש לו עסקאות כספיות גדולות, בדוק עם המנהל
- אם הלקוח רוצה הלוואה גבוהה מ- 10,000, לא משלם את חובותיו בזמן ואין לו עסקאות כספיות גדולות, דחה ההלוואה

קלט

סכום ההלוואה

קוד עסקאות כספיות: 0 – קטנות, 1 – גדולות

קוד תשלום חובות: 1 – בזמן, 0 – לא בזמן

טבלת המשתנים

מספר האפשרויות	משתנים	שם קצר	ערכים	כופל

טבלת ההחלטה

כופל משתנים					
1					
2					
3					
4					
5					
6					
7					
8					
9					
10					
11					
12					
13					
14					
15					
16					
17					
18					
19					
20					

חישוב משכורת לעובד

- ▶ אם העובד רווק בצע "טיפול מיוחד"
- ▶ אם העובד גרוש עם לפחות ילד אחד בצע "תוספת גירושין"
- ▶ אם העובדת אלמנה בצע "תוספת אלמנה"
- ▶ אם העובד נשוי ויש לו עד 2 ילדים בצע "תוספת חלקית"
- ▶ אם העובד נשוי ויש לו 3 ילדים או יותר בצע "תוספת מיוחדת"
- ▶ עבור כל צירוף אחר בצע "ללא תוספת"

טבלת המשתנים

מספר האפשרויות	משתנים	שם קצר	ערכים	כופל

טבלת ההחלטה

כופל משתנים					
1					
2					
3					
4					
5					
6					
7					
8					
9					
10					
11					
12					
13					
14					
15					
16					
17					
18					
19					
20					

החזר ביטוח רפואי

▶ בביקור אצל רופא

- מטופל בגיל פנסיה זכאי ל- 80% החזר.
- מטופל עד גיל 18 זכאי ל- 100% החזר
- מטופל אחר זכאי ל- 50% החזר אם שילם לפחות תשלום אחד ב-3 החודשים האחרונים, ל- 70% אם הוא שילם את 3 התשלומים האחרונים. מטופל שלא שילם אף תשלום ב-3 החודשים האחרונים לא זכאי להחזר.

▶ בביקור בבית חולים

- מטופל בגיל פנסיה זכאי ל- 90% החזר.
- מטופל אחר זכאי ל- 70% החזר אם יש לו לפחות תשלום אחד ב- 3 החודשים האחרונים ול- 50% אחרת

▶ בביצוע בדיקה במעבדה

- מטופל בגיל פנסיה זכאי ל- 70% החזר.
- מטופל אחר זכאי ל- 50% החזר אם יש לו לפחות תשלום אחד ב- 3 החודשים האחרונים ול- 30% אחרת

תרגילים

בעיית האסירים

- נתונים 3 אסירים : A, B, C, כאשר C עיוור.
- לסוסר 3 כובעים אדומים ו- 2 כובעים לבנים
- הסוהר החליט להשתעשע עם האסירים בצורה הבאה:-
- על ראשו של כל אסיר יונח כובע כאשר עיני שלושתם קשורות
- על פי הסדר יוסר הקשר מעל עיניהם ועל פי הכובעים של שני הנותרים, רשאי האסיר לנחש מהו צבע כובעו
- אסיר שינחש נכון ייצא לחופשי. אסיר שיטעה, יגרום לכך ששלושתם ייכנסו לצינוק לחצי שנה
- A אמר : אני לא יודע
- B אמר : אני לא יודע
- C למרות היותו עיוור ידע את התשובה הנכונה!
- מהי?

תרגיל - בדיקות חורף

- אם גיל המכונית מעל 15, נפח המנוע מעל 1800 ומצבה הטכני טוב, יש לבצע בדיקת חורף בלבד.
 - אם גיל המכונית מעל 15 ומצבה הטכני גרוע, יש להשבית את המכונית.
 - אם גיל המכונית בין 10 ל-15 שנה, נפח המנוע מעל 1800 ומצבה הטכני גרוע, יש לבצע בדיקה כללית ובדיקת חורף.
 - אם גיל המכונית קטן מ-10, ומצבה הטכני גרוע, יש לבצע בדיקה כללית.
 - בכל שאר המקרים, יש להדפיס תווית "כשרה לתנועה".
- נתון קובץ תנועות במבנה הבא:
- זיהוי מכונית : XX-XXX-XX
 - שנת ייצור YYY Y
 - נפח מנוע: NNNN
 - מצב טכני: 0- גרוע, 1-טוב
1. יש לנתח את הבעיה
 2. לכתוב תוכנית קובול שתקרא את קובץ התנועות ותציג עבור כל מכונית את הבדיקה שיש לבצע

יתרונות השימוש בטבלאות החלטה

- ▶ מצמצם זמן תכנון ותכנות
- ▶ לוגיקה ברורה ושלמה
- ▶ תרגום מהיר לשפת תכנות
- ▶ מראה בבירור מהלכים המסובכים מידי עבור תרשימי זרימה
- ▶ קשר מעולה בין הלקוח, מנתח המערכות, מעצב ותוכניתן
- ▶ תעוד מעולה בגוף התוכנית
- ▶ נוח להכנסת שינויים
- ▶ מאפשר הכנה יעילה של נתוני ניסוי

StateChart Diagram

- ▶ מבוא
- ▶ דוגמאות של מצבים
- ▶ ציון ה- State
- ▶ Transition
- ▶ בדיקת המודל
- ▶ תרגיל

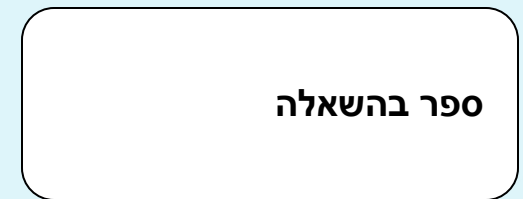
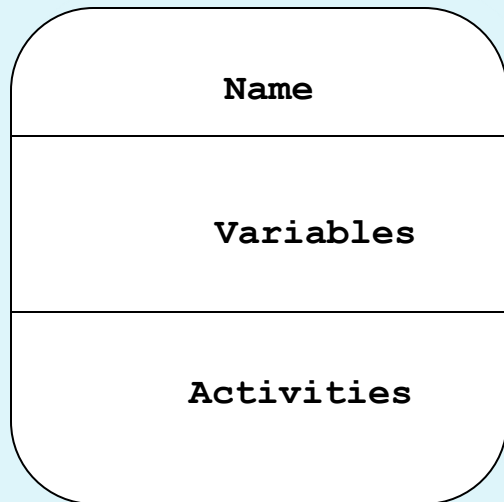
מבוא ל- State Diagram

- ▶ מציג את המצבים השונים של אובייקט
- ▶ איך אירועים שונים משפיעים על המצבים
- ▶ נחוץ עבור ה- Classes בהם יש מצבים שונים וב- Classes עם Methods מורכבים
- ▶ אובייקט מחליף את מצבו כאשר מתרחש ארוע
- ▶ דוגמאות

דוגמאות של מצבים

- ▶ חשבונית (אובייקט) שולמה (מצב)
- ▶ המנוע (אובייקט) עובד (מצב)
- ▶ המכונת (אובייקט) בנסיעה (מצב)
- ▶ הספר (אובייקט) בהשאלה (מצב)
- ▶ הספר (אובייקט) בהמתנה (מצב)

ציון ה- State

או

- ▶ Name : שם המצב (שולמה, בהמתנה, בנסיעה)
- ▶ Variables : משתנים המכילים את המצב (סטטוס)
- ▶ Activities : או נחוצים להמשך הפעילות

Activities

▶ **Entry** : פעולה בכניסה למצב
◦ Entry/select login

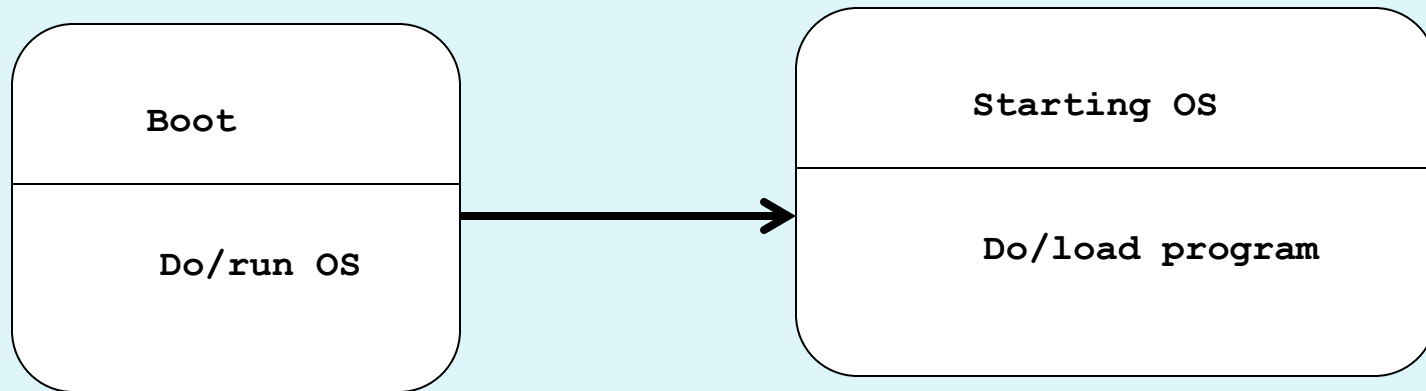
▶ **Exit** : פעולה ביציאה מהמצב
◦ exit/login(username)

▶ **Do** : פעולה המבוצעת במשך הזמן בו האובייקט נמצא במצב.
◦ בהמתנה
◦ מחשב (calculating)
◦ עדכון סטטוס

State Transition

לפעמים אין צורך בציון מיוחד ▶

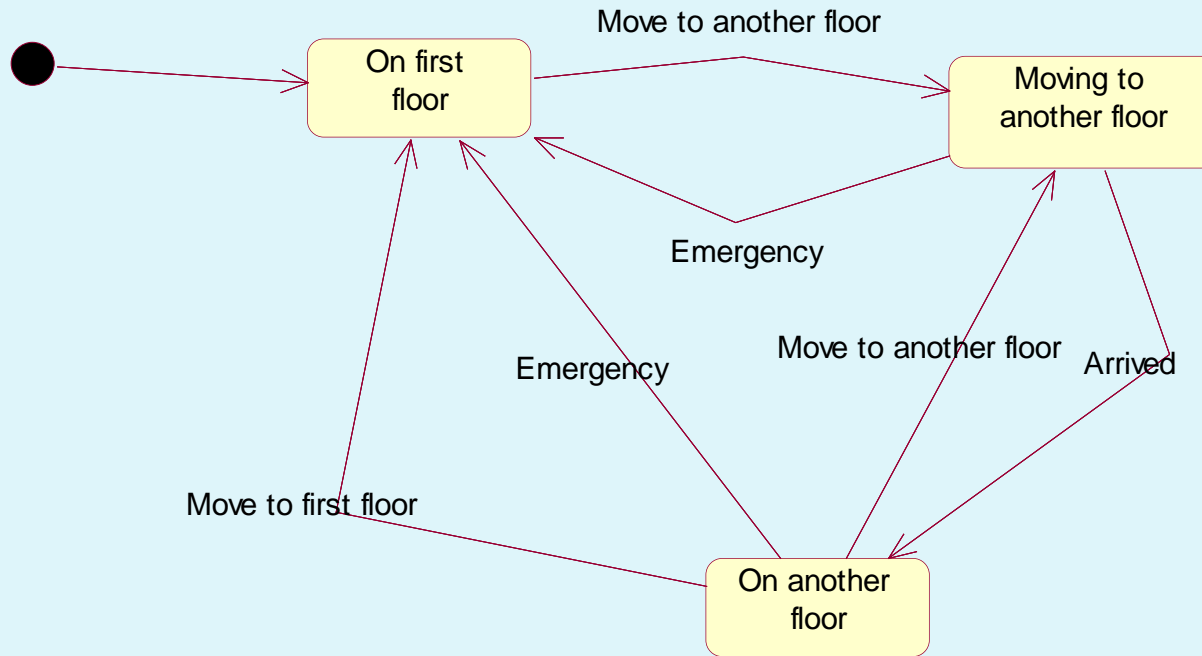
דוגמה עם ציון ארוע

דוגמה ל- State Diagram

בעיית המעלית

- ▶ המעלית נמצאת בהתחלה בקומת קרקע
- ▶ בקומת קרקע ניתן לבקש להגיע לקומה כלשהי בין 1 ל- N
- ▶ בזמן התנועה המעלית יכולה לקבל קריאת חירום ואז היא חייבת להגיע מיד לקומת הקרקע
- ▶ כשהמעלית נמצאת בקומה כלשהי (1 עד N) היא יכולה לקבל פקודה לעלות או לרדת לקומה אחרת (כולל קרקע)
- ▶ בכל קומה שהיא מלבד קומת הקרקע אם לא התקבלה פקודה כלשהי במשך 1 דקה המעלית יורדת אוטומטית לקומת קרקע

The Elevator StateChart

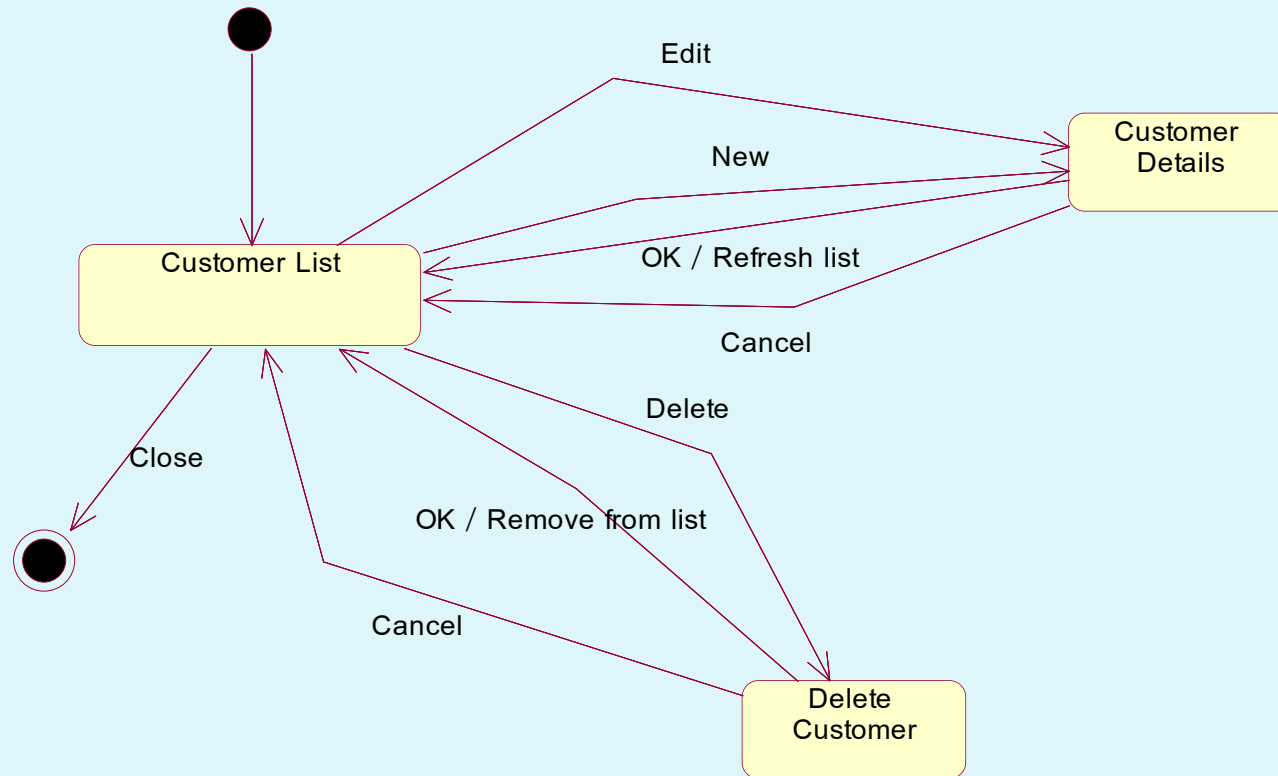

State with Activities

On another floor

entry/ Initialize timer
do/ Increase timer

Interaction Between Boundary Classes

תרגיל ב- State Diagram

- ▶ בנה State Diagram עבור שעון דיגיטלי.
- ▶ לשעון הכפתורים הבאים
 - כפתור לשינוי סוג התצוגה (רגיל, שינוי שעות, שינוי דקות, שינוי שניות)
 - כפתור להגדלת המספר
 - כפתור להקטנת המספר
- ▶ בנה גם את ה- Class של השעון

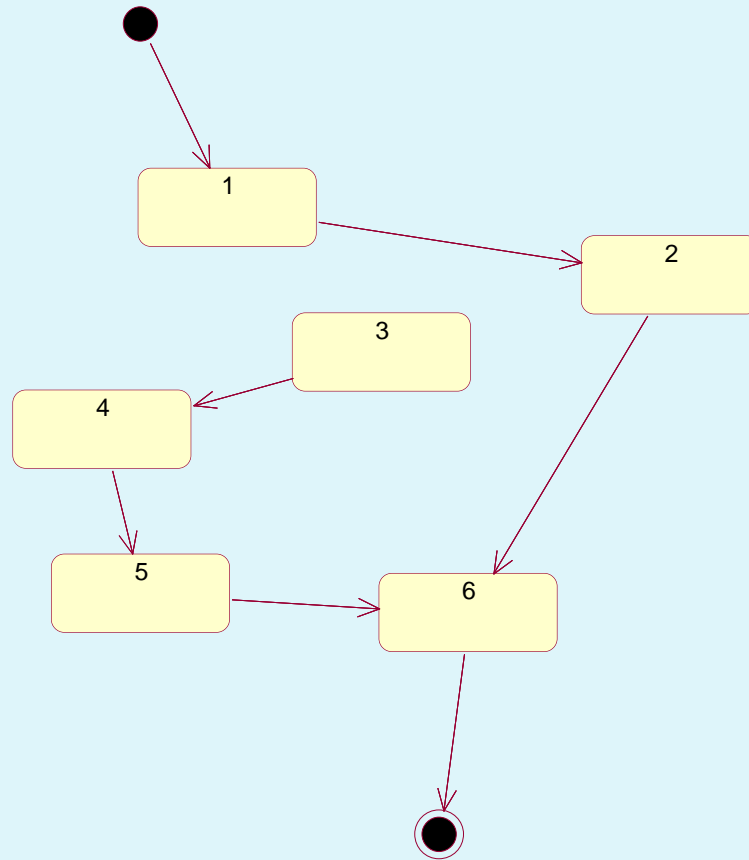
בדיקת המודל

- ▶ שלמות
- ▶ Unreachable States – מצבים לא מופעלים
- ▶ Dead States – מצבים שלא ניתן לצאת מהם

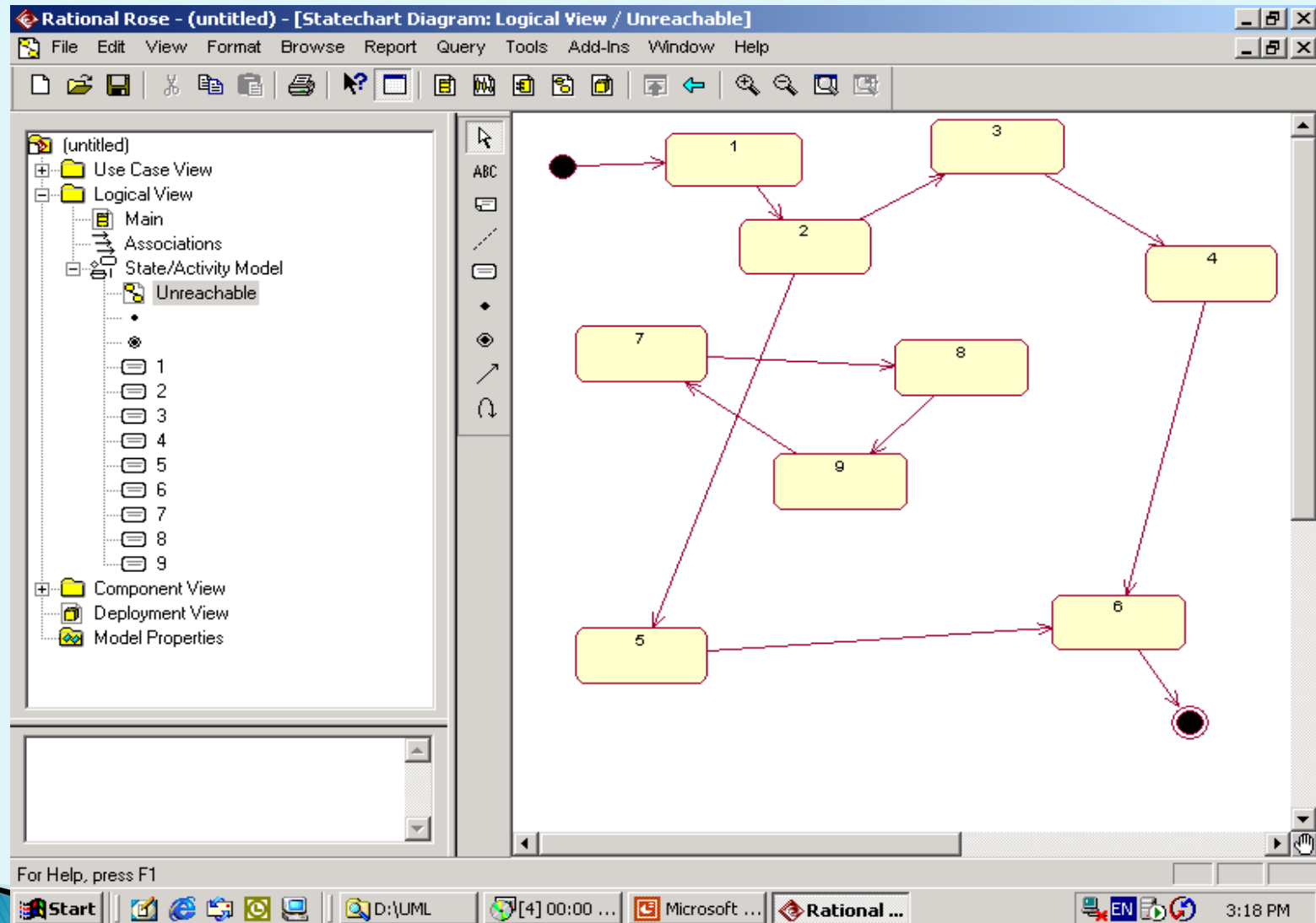
שלמות

- ▶ האם כל צירוף של מצב/ארוע מטופל?
- ▶ עבור כל transition בדוק אם כל הקלטים מטופלים במצב הבא. אם נמצא קלט לא מטופל כנראה שיש ליצור מצב נוסף
- ▶ תעד Transitions כגון מצבי שגיאה

Unreachable States

Dead States

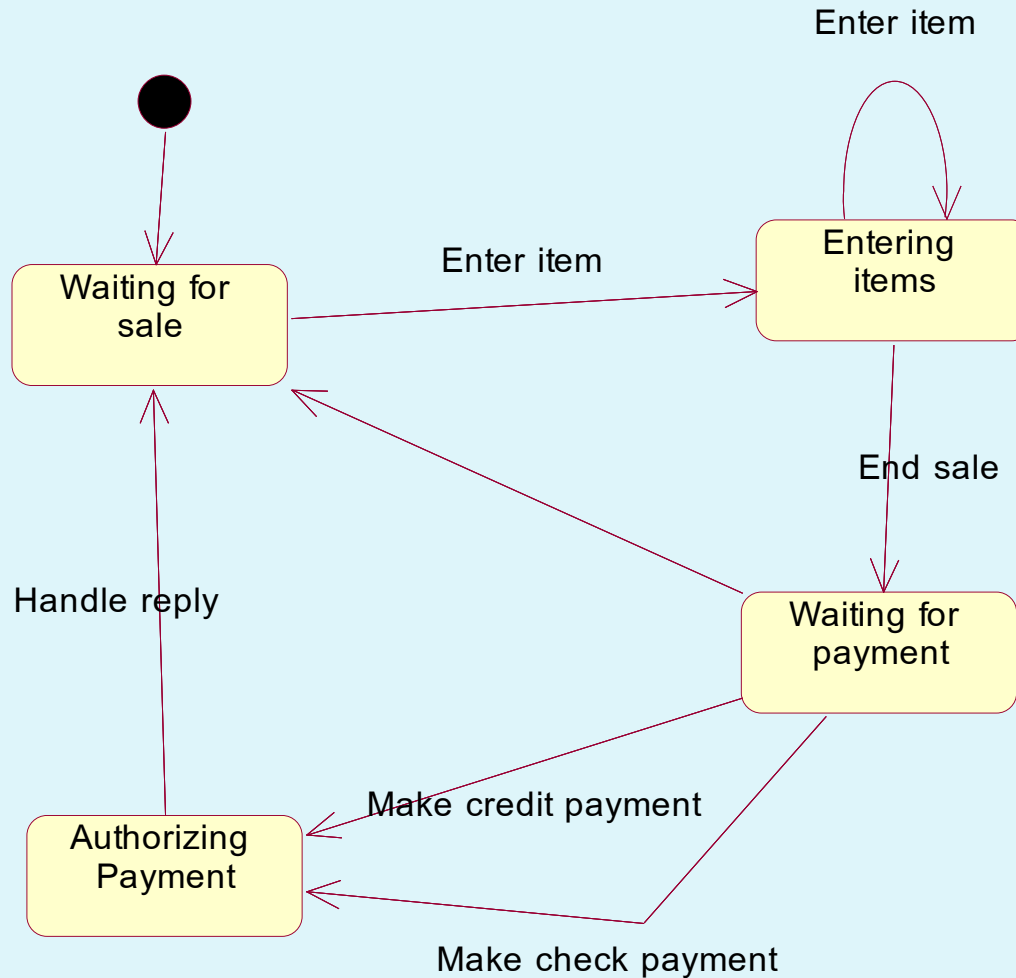

כל הזכויות שמורות לד. מימון ייעוץ והדרכה רמת גן בע"מ

Examples

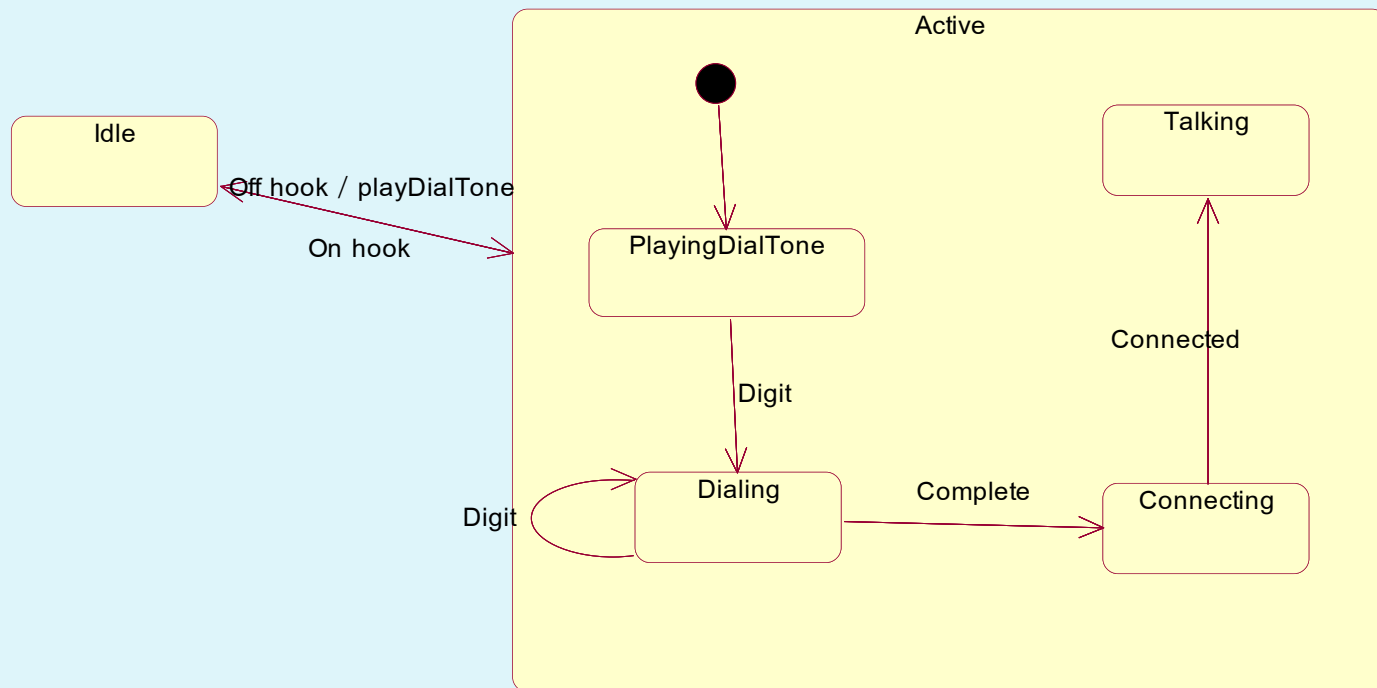
- ▶ During the "Process Document" use case in a word processor, it is not legal to perform the File-Save operation until the File-New or File-Open event has happened
- ▶ Windows:
 - Edit-Paste action is only valid if there is something in the "clipboard" to paste
- ▶ Compilers
- ▶ Editors
- ▶ Controllers
- ▶ Devices

Buy Items

Nested States

ניתן לבנות דיאגרמת מצבים בתוך כל מצב ▶

טבלאות מצבים

- מבוא
- דוגמת ה-MOVE
- דיאגרמת מצבים של ה-MOVE
- טבלת מצבים ללא פונקציות
- טבלת מצבים עם פונקציות
- האלגוריתם של טבלת המצבים
- תרגילים

דוגמת פקודת ה-MOVE של COBOL

Build an algorithm to validate the MOVE COBOL statement.
The valid syntax is as follows:

MOVE { constant/variable } TO VAR_1 VAR_2 VAR_N

Invalid examples:

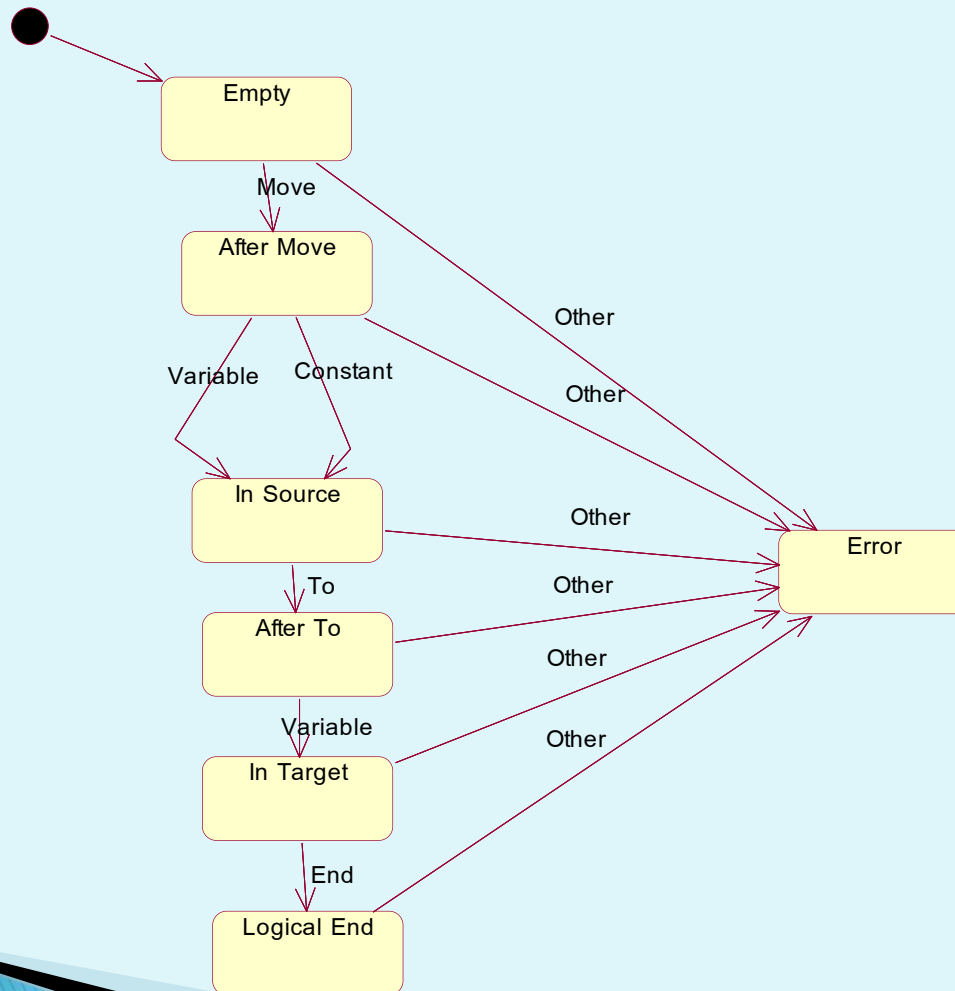
MOVE A TO 3
MOVE TO A B
TO A MOVE B
A TO MOVE X

Assume that a table containing the different components of the statement already exists (T(20))

- T -

MOVE
A
TO
S
T
U
.....
.....
.....

Move Statement – Statechart Diagram

טבלת מצבים ללא פונקציות

- TS -

State	Input	MOVE	Constant	Variable	TO	End
1 - Empty		2	-1	-1	-1	-1
2 - After MOVE		-2	3	3	-3	-4
3 - In Source		-2	-5	-5	4	-4
4 - After TO		-2	-6	5	-7	-4
5 - In Target		-2	-6	5	-7	6
6 - Logical End		-8	-8	-8	-8	

1. Statement does not start with MOVE clause
2. Duplicate MOVE clause
3. Missing source clause
4. Incomplete statement
5. Duplicate source clause
6. A constant is not allowed as target
7. Duplicate TO clause
8. Components appear after end of input

טבלת מצבים עם פונקציות

- ▶ נתונות רשומות עם הסוגים הבאים: $R1, R2, R3$
- ▶ אם $R1$ מופיע אחרי $R2$ בצע $P1$
- ▶ אם $R3$ מופיע אחרי מספר זוגי של $R2$ בצע $P3$
- ▶ אם $R3$ מופיע אחרי מספר אי-זוגי של $R2$ בצע $P4$
- ▶ אם $R1$ מופיע בצורה רגילה בצע $P5$
- ▶ אם $R2$ מופיע בצורה רגילה בצע $P6$
- ▶ אם $R3$ מופיע בצורה רגילה בצע $P7$

דוגמה

- ▶ R1 → P5
- ▶ R1 → P5
- ▶ R2 → P6
- ▶ R3 → P4
- ▶ R1 → P2
- ▶ R2 → P6
- ▶ R2 → P6
- ▶ R3 → P3
- ▶ R2 → P6
- ▶ R1 → P1
- ▶ R3 → P7

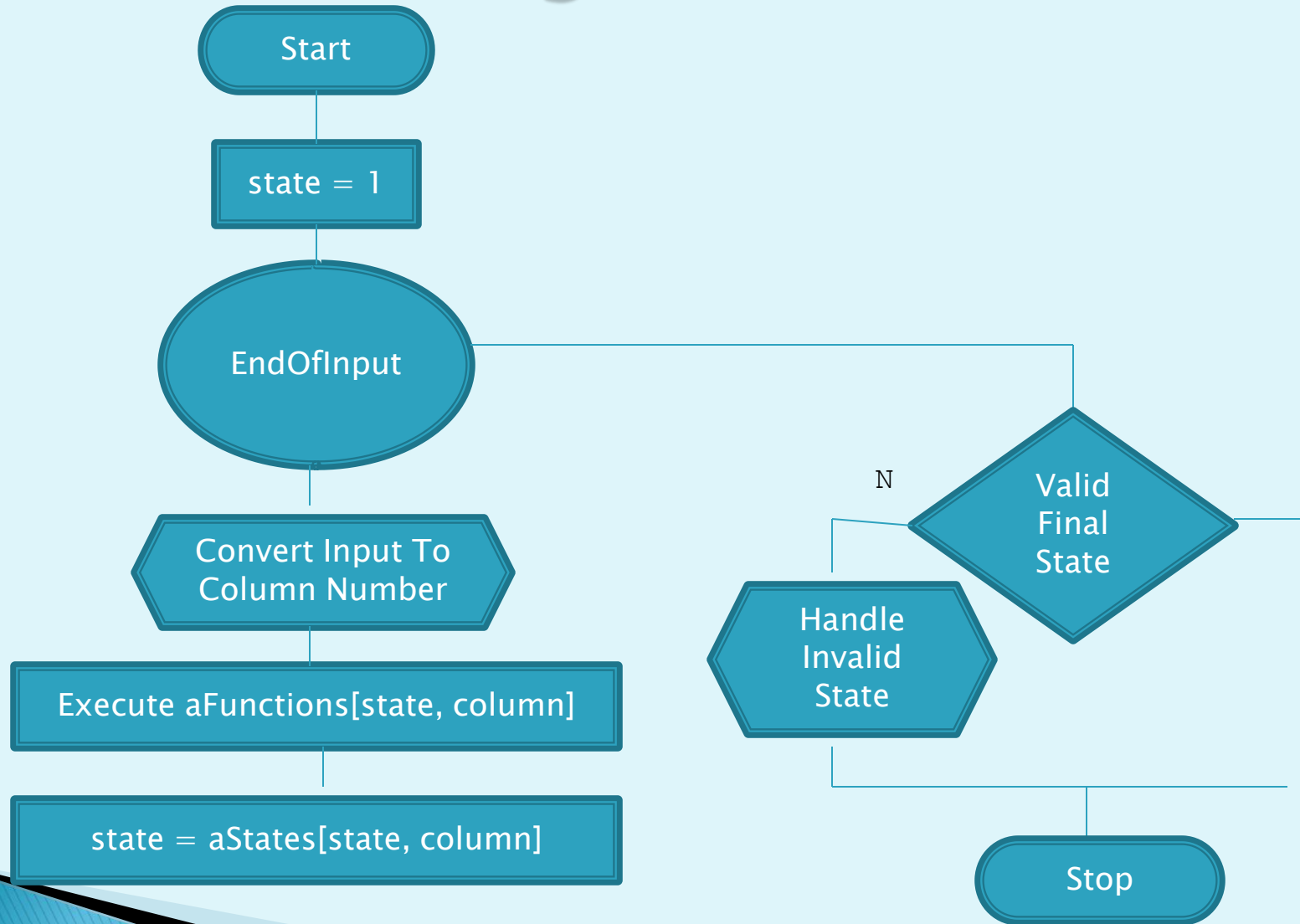
States and Functions in the Table

Input	R1	R2	R3
State			
1 - Empty	P5/2	P6/4	P7/5
2 - R1	P5/2	P6/4	P7/5
3 - R2 odd	P1/2	P6/4	P3/5
4 - R2 even	P1/2	P6/3	P4/5
5 - R3	P2/2	P6/4	P7/5

Function

State

State Table Algorithm

Constant Number Exercise

- ▶ Given a variable 20 chars long. Check if its content contains a valid presentation of a numeric constant.
- ▶ Valid Structure: Sddd-----d.dddETddd
- ▶ S – is optional
- ▶ If E exist the T is mandatory
- ▶ Check the following conditions
 - There is no spaces between S and the first digit
 - The integer part of the number contains 1 to 10 digits
 - The fraction part of the number contains up to 5 digits
 - The exponent contains 1 to 3 digits
- ▶ Valid examples: 123, -24, -127.39, +12345, -123.45E+3, 123.3e-12
- ▶ Invalid examples: + 123, 123.45.67, 123-, +-12.34, 15o.7, 123\$

Constant Number

Input State	Space				
Empty					

SQL Statement

- ▶ Create a statechart diagram for the SQL SELECT statement

```
* FROM t1 [,t2] [,t3] ...
```

Or

```
SELECT col1/lit1 [, col2/lit2] [,  
col3/lit3] FROM t1 [,t2] [,t3] ...
```

```
[WHERE cond1 [AND/OR cond2 ] [AND/OR  
cond3] ...]
```

```
[ORDER BY col1/const1 [, col2/const2]  
[, col3/const3] ...
```

Input

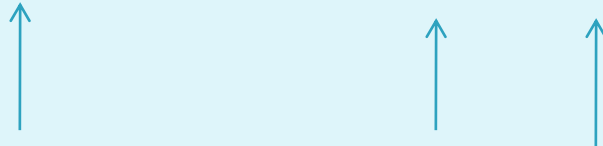
- ▶ Valid
- ▶ Select
- ▶ *
- ▶ From
- ▶ Table
- ▶ Table
- ▶ Table
- ▶ Where
- ▶ Condition
- ▶ And
- ▶ Condition

- ▶ Invalid
- ▶ Select
- ▶ Column
- ▶ Column
- ▶ Column
- ▶ From
- ▶ Table
- ▶ Table
- ▶ Table
- ▶ Where
- ▶ Condition
- ▶ And
- ▶ Table
- ▶ Condition

- ▶ Invalid
- ▶ Select
- ▶ *
- ▶ Column
- ▶ From
- ▶ Table
- ▶ Column
- ▶ Table
- ▶ Where
- ▶ Condition
- ▶ And
- ▶ Condition

בעית התשדורות

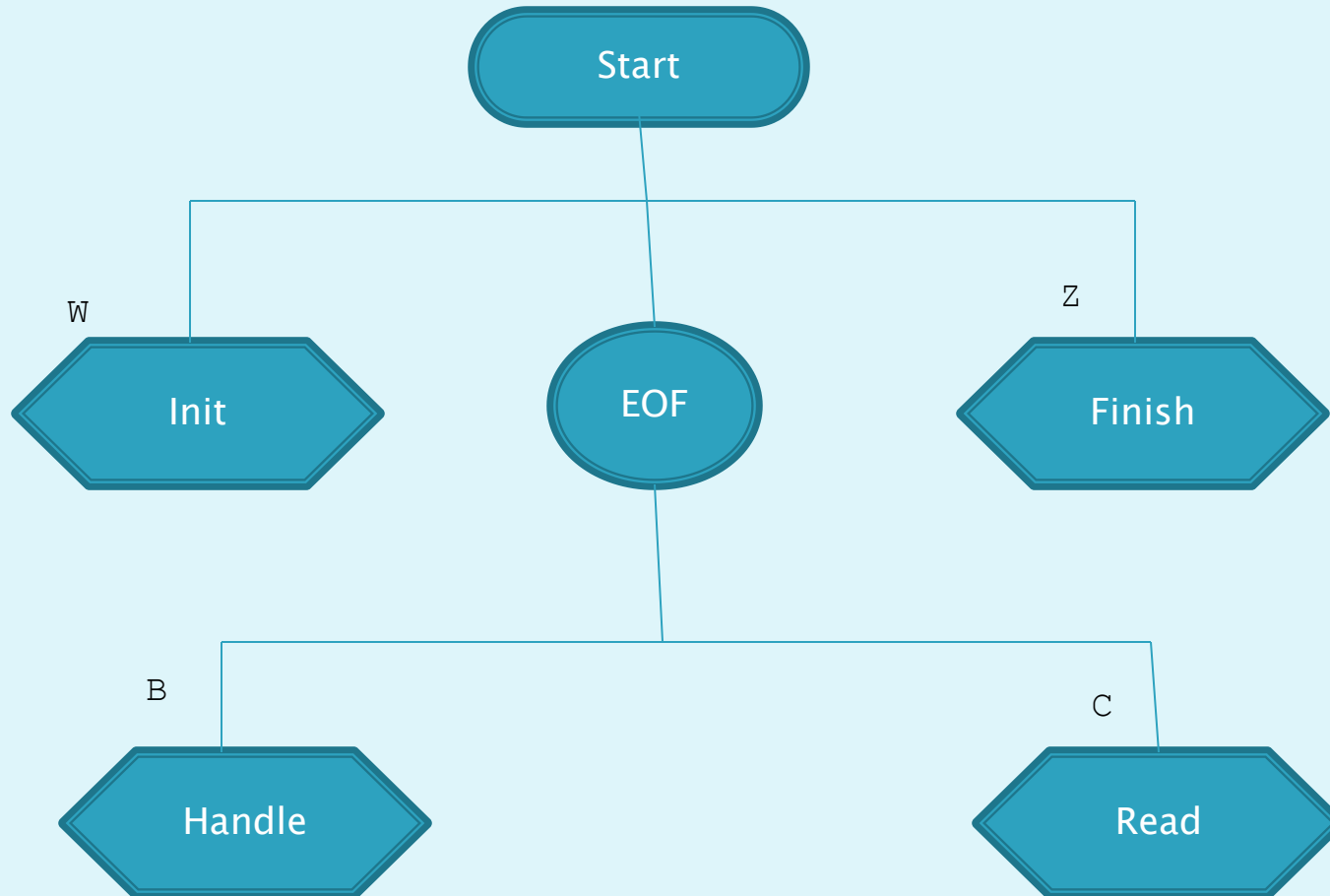
- ▶ נתונה תשדורת של אפסים ואחדים
 - ▶ בתחילת התשדורת מופיע A ובסיומה Z
 - ▶ בנה טבלת מצבים לתוכנית אשר תקבל בהדרגה תווים מתקן חיצוני ותציג הודעה כל פעם שהופיעה התשדורת .101
 - ▶ לדוגמה
- ▶ A1101000100010101010Z

מודלים לתכנות

- ▶ מודל סדרתי
- ▶ מודל שבירה
- ▶ מודל הקבלה
- ▶ Syncsort - מודל מיזוג
- ▶ Syncsort - מודל מיזוג עם שבירה

מודל סדרתי

Cobol Example

```
03 SW01-I01-STATUS    PIC S9(4) BINARY  VALUE 0.  
      88 SW01-I01-END-OF-FILE          VALUE 9.
```

```
.....
```

```
*-----  
      A-MAIN                                SECTION.
```

```
*-----
```

```
      A00.
```

```
          PERFORM W-INIT
```

```
          PERFORM UNTIL SW01-I01-END-OF-FILE
```

```
              PERFORM B-HANDLE
```

```
              PERFORM C-READ
```

```
          END-PERFORM
```

```
          PERFORM Z-FINISH
```

```
          GOBACK.
```

```
      A-EXIT.
```

```
          EXIT.
```

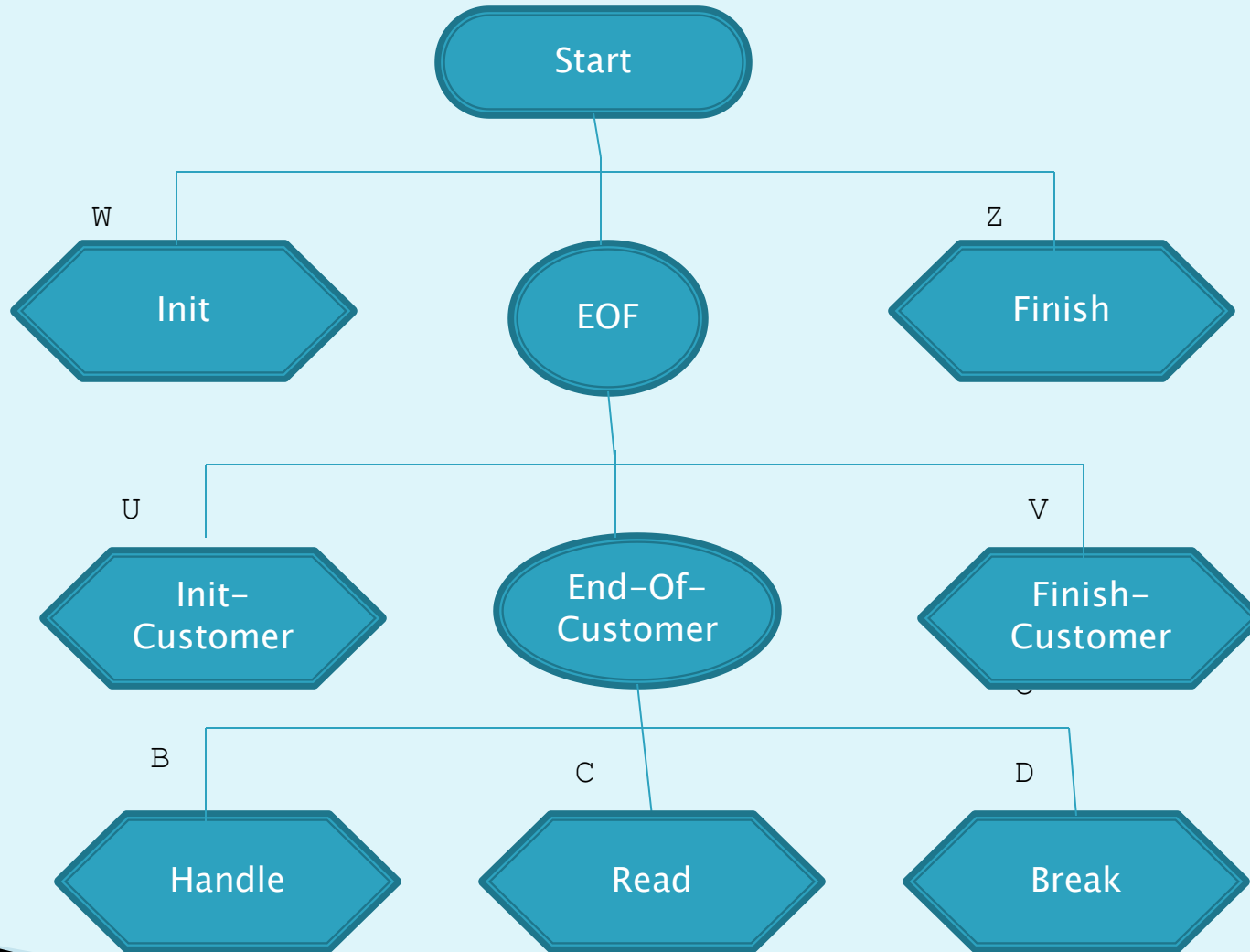
Cobol Example (cont'd)

```
* -----  
C-READ SECTION.  
* -----  
C00.  
  READ I01-EMPLOYEES  
    AT END  
      SET SW01-I01-END-OF-FILE TO TRUE  
  END-READ.  
C-EXIT.  
  EXIT.
```

Cobol Example (cont'd)

```
*-----  
W-INIT SECTION.  
*-----  
W00.  
    OPEN INPUT I01-EMPLOYEES  
    IF NOT WS02-NORMAL-STATUS  
        SET WS04-FILE-NOT-FOUND TO TRUE  
        PERFORM X-ERROR  
    END-IF  
    • Read first record  
      PERFORM C-READ  
      IF SW01-I01-END-OF-FILE  
          SET WS04-EMPTY-FILE TO TRUE  
          PERFORM X-ERROR  
      END-IF.  
W-EXIT.  
EXIT.
```

מודל שבירה עם מפתח אחד

Cobol Example

```
03 SW01-I01-STATUS    PIC S9(4) BINARY    VALUE 0.
      88 SW01-I01-NORMA;-STATUS            VALUE 0.
      88 SW01-I01-END-OF-CUSTOMER          VALUE 6 THRU 9.
      88 SW01-I01-END-OF-FILE              VALUE 9.
```

```
.....
*-----
  A-MAIN                                SECTION.
*-----
  A00.
      PERFORM W-INIT
      PERFORM UNTIL SW01-I01-END-OF-FILE
          PERFORM U-INIT-CUSTOMER
          PERFORM UNTIL SW01-I01-END-OF-CUSTOMER
              PERFORM B-HANDLE
              PERFORM C-READ
              PERFORM D-VREAK
          END-PERFORM
      PERFORM V-FINISH-CUSTOMER
  END-PERFORM
  PERFORM Z-FINISH
  GOBACK.
A-EXIT.
  EXIT.
```

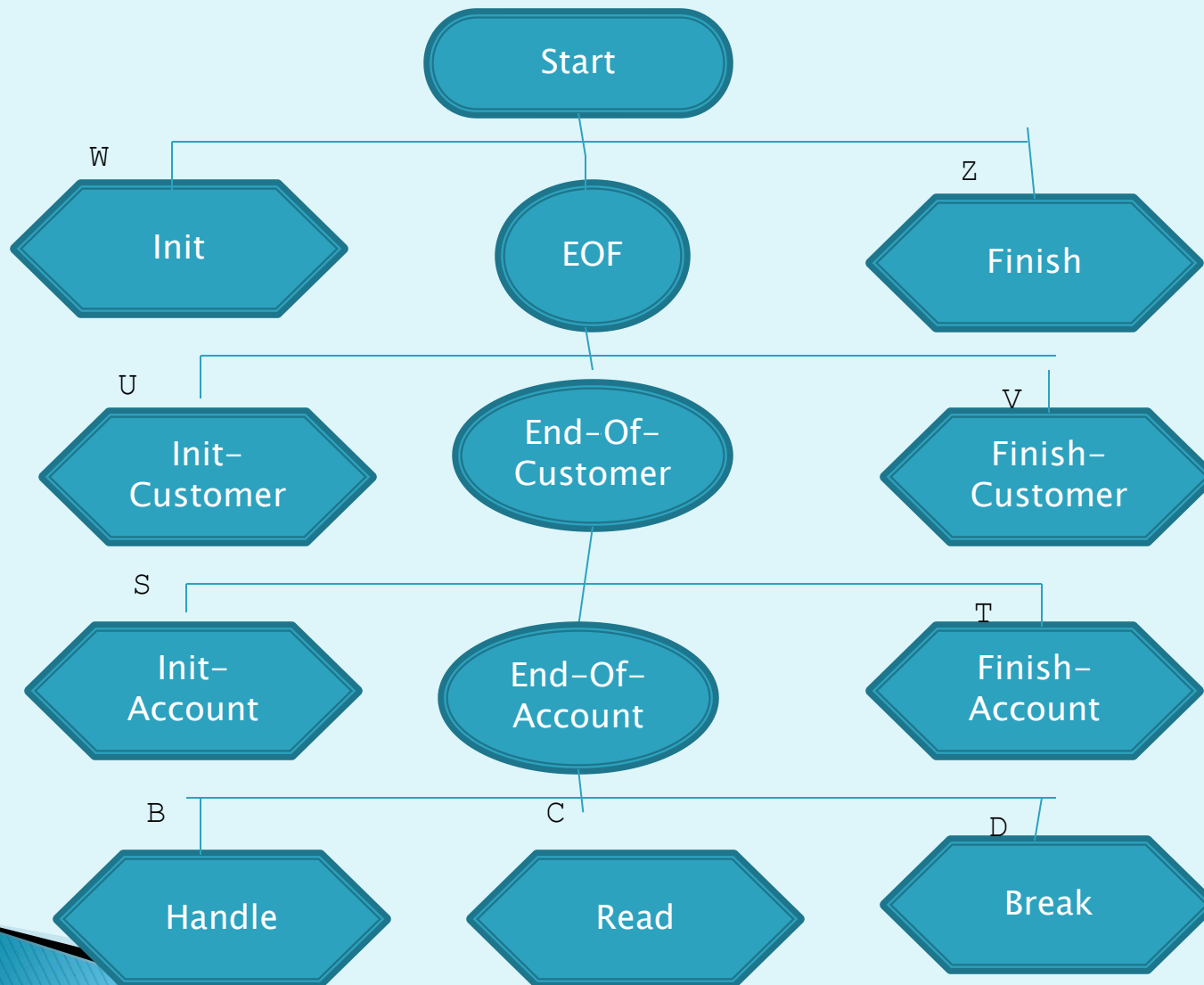
Cobol Example (cont'd)

```
* -----  
U-INIT-CUSTOMER          SECTION.  
* -----  
U00.  
• Save Customer id in previous  
  SET SW01-I01-NORMAL-STATUS TO TRUE  
  MOVE I01-CUSTOMER-ID TO  
                                WS02-PREVIOUS-CUSTOMER-ID  
U-EXIT.  
  EXIT.
```

Cobol Example (cont'd)

```
* -----  
D-BREAK                SECTION.  
* -----  
D00.  
    IF I01-CUSTOMER-ID NOT =  
        WS02-PREVIOUS-CUSTOMER-ID  
        SET SW01-I01-END-OF-CUSTOMER TO TRUE  
    END-IF  
D-EXIT.  
EXIT.
```

מודל שבירה עם שני מפתחות או יותר

Cobol Example

```
03 SW01-I01-STATUS    PIC S9(4) BINARY    VALUE 0.  
    88 SW01-I01-NORMAL-STATUS              VALUE 0.  
    88 SW01-I01-END-OF-ACCOUNT             VALUE 3 THRU 9.  
    88 SW01-I01-END-OF-CUSTOMER           VALUE 6 THRU 9.  
    88 SW01-I01-END-OF-FILE                VALUE 9.
```

Cobol Example (cont'd)

A00.

```
PERFORM W-INIT
PERFORM UNTIL SW01-I01-END-OF-FILE
    PERFORM U-INIT-CUSTOMER
    PERFORM UNTIL SW01-I01-END-OF-CUSTOMER
        PERFORM S-INIT-ACCOUNT
        PERFORM UNTIL SW01-I01-END-OF-ACCOUNT
            PERFORM B-HANDLE
            PERFORM C-READ
            PERFORM D-BREAK
        END-PERFORM
        PERFORM T-FINISH-ACCOUNT
    END-PERFORM
    PERFORM V-FINISH-CUSTOMER
END-PERFORM
PERFORM Z-FINISH
GOBACK.
```

A-EXIT.

```
EXIT.
```

Cobol Example (cont'd)

```
* -----  
  U-INIT-CUSTOMER          SECTION.  
* -----  
  U00.  
    SET SW01-I01-NORMAL-STATUS TO TRUE  
*   Save Customer id in previous  
    MOVE I01-CUSTOMER-ID TO  
                                  WS02-PREVIOUS-CUSTOMER-ID.  
  U-EXIT.  
    EXIT.
```

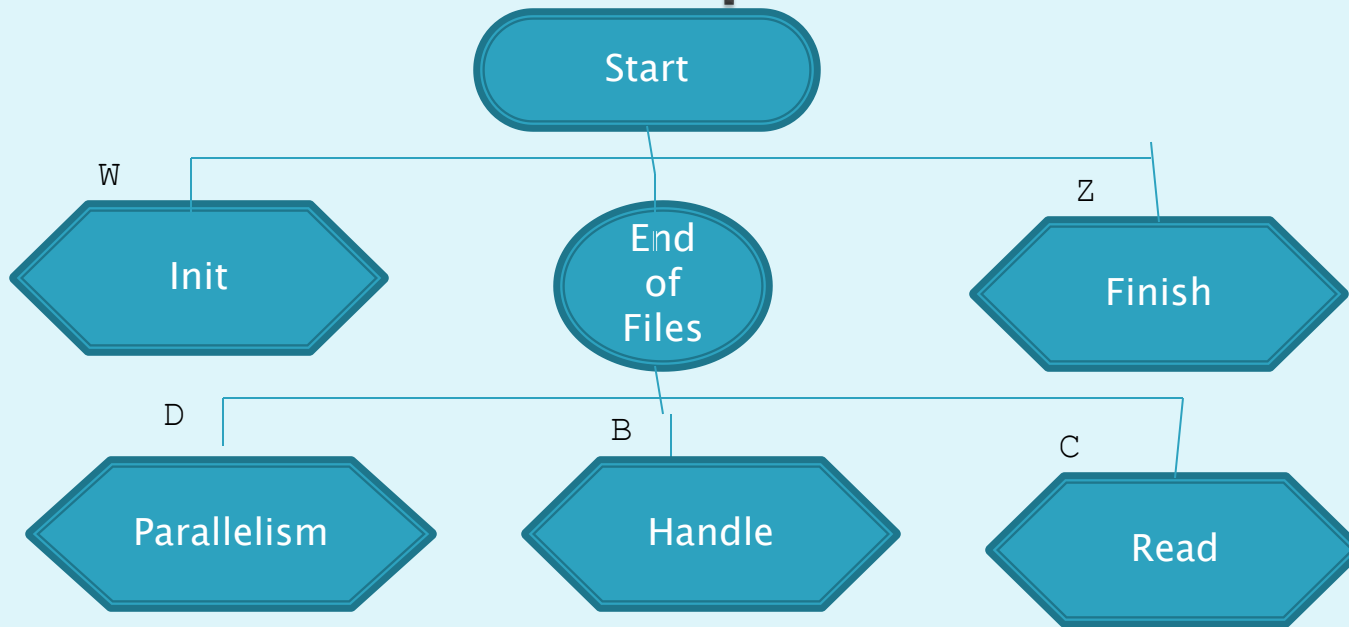
Cobol Example (cont'd)

```
* -----  
S-INIT-ACCOUNT          SECTION.  
* -----  
S00.  
    SET SW01-I01-NORMAL-STATUS TO TRUE  
*   Save Account id in previous  
    MOVE I01-ACCOUNT-ID TO  
                                WS02-PREVIOUS-ACCOUNT-ID.  
S-EXIT.  
    EXIT.
```

Cobol Example (cont'd)

```
*-----  
D-BREAK                SECTION.  
*-----  
D00.  
    EVALUATE TRUE  
        WHEN I01-CUSTOMER-ID NOT =  
            WS02-PREVIOUS-CUSTOMER-ID  
            SET SW01-I01-END-OF-CUSTOMER TO TRUE  
        WHEN I01-ACCOUNT-ID NOT =  
            WS02-PREVIOUS-ACCOUNT-ID  
            SET SW01-I01-END-OF-ACCOUNT TO TRUE  
        WHEN OTHER  
            EXIT SECTION  
    END-EVALUATE.  
D-EXIT.  
EXIT.
```

מודל הקבלה

Cobol Parallelism

```
*-----  
A-MAIN                                SECTION.  
*-----  
A00.  
    PERFORM W-INIT  
    PERFORM UNTIL SW01-I01-END-OF-FILE  
        PERFORM D-PARALLELISM  
        PERFORM B-HANDLE  
        PERFORM C-READ-MAIN  
    END-PERFORM  
    PERFORM Z-FINISH  
    GOBACK.  
A-EXIT.  
    EXIT.
```

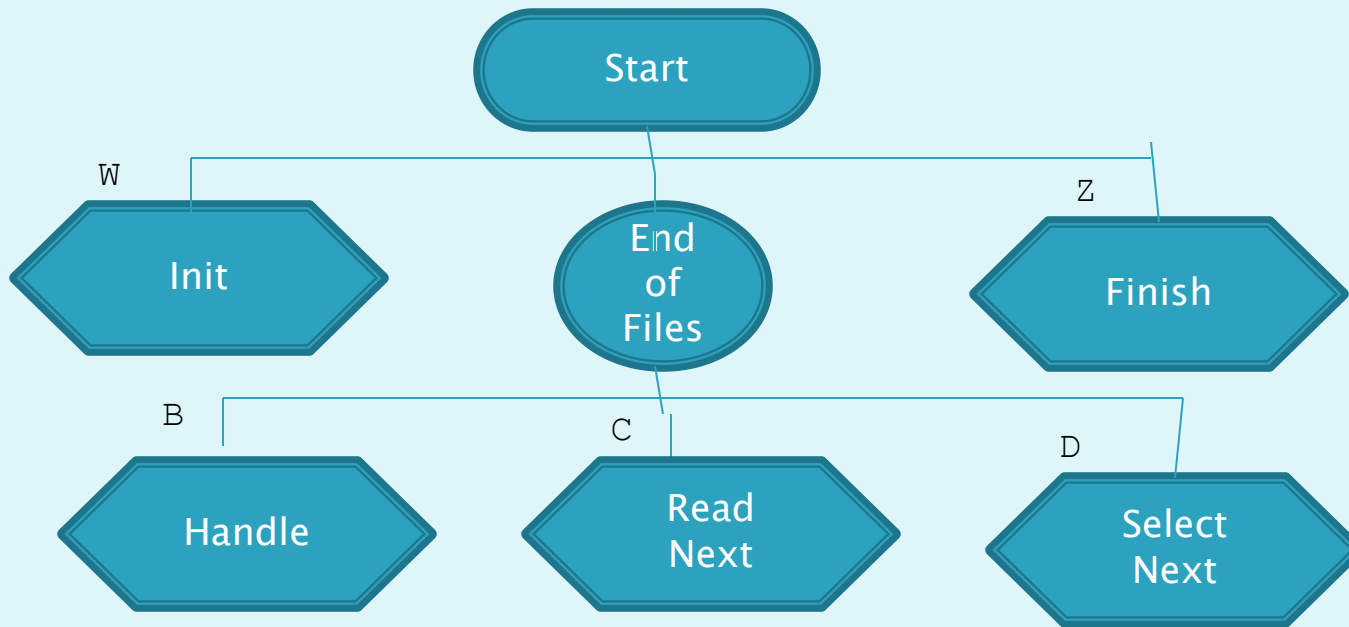
Cobol Parallelism(cont'd)

```
*-----  
B-HANDLE                                SECTION.  
*-----  
  
B00.  
    IF I01-KEYS NOT = I02-KEYS  
        GO TO D-EXIT  
    END-IF.  
*   Add here your functionality **  
B-EXIT.  
    EXIT.
```


Cobol Parallelism(cont'd)

```
*-----  
D-PARALLELISM SECTION.  
*-----  
D00.  
    PERFORM UNTIL I02-KEYS >= I01-KEYS  
        READ I02-SECONDAY  
        AT END  
            MOVE HIGH-VALUE TO I02-KEYS  
        END-READ  
    END-PERFORM.  
D-EXIT.  
EXIT.
```

מודל מיזוג

Cobol Merge

*-----

IXXX - INDEXES

*-----

01 IX00.

03 IX01-CURRENT-FILE PIC S9(4) BINARY.

*-----

* TBXX - TABLES

*-----

01 TB01-FILES.

03 TB01-FILE OCCURS 0 TO 3

DEPENDING CO01-NUMBER-OF-FILES

INDEXED BY TB01-I.

05 TB01-ID PIC S9(4).

Cobol Merge (cont'd)

```
*-----  
A-MAIN                                SECTION.  
*-----  
A-00.  
    PERFORM W-INIT  
    PERFORM UNTIL SW01-END-OF-FILES  
        PERFORM B-HANDLE  
        PERFORM C-READ-NEXT  
        PERFORM D-SELECT-NEXT  
    END-PERFORM  
    PERFORM Z-FINISH.  
    GOBACK.  
A-EXIT.  
    EXIT.
```

Cobol Merge (cont'd)

```
*-----  
C-READ-NEXT                               SECTION.  
*-----  
C00.  
    EVALUATE TRUE  
        WHEN IX01-CURRENT-FILE = CO02-I01-FILE-NUMBER  
            PERFORM CA-READ-I01  
        WHEN IX01-CURRENT-FILE = CO02-I02-FILE-NUMBER  
            PERFORM CB-READ-I02  
        WHEN IX01-CURRENT-FILE = CO02-I03-FILE-NUMBER  
            PERFORM CC-READ-I03  
        WHEN OTHER  
            SET WS02-INVALID-FILE-NUMBER TO TRUE  
            PERFORM X-ERROR  
    END-EVALUATE.  
C-EXIT.  
EXIT.
```

Cobol Merge (cont'd)

```
* -----  
D-SELECT-NEXT SECTION.  
* -----  
D00.  
    MOVE FUNCTION ORD-MIN(TB01-ID(ALL)) TO  
        IX01-CURRENT-FILE  
    IF FUNCTION MIN(TB01-ID(ALL)) = CO03-HIGH-VALUE  
        SET SW01-END-OF-FILES TO TRUE  
    END-IF.  
D-EXIT.  
    EXIT.
```

Cobol Merge (cont'd)

```
*-----  
W-INIT SECTION.  
*-----  
*   Open files  
*   .....  
*   Read one record from each file  
PERFORM C-READ-NEXT VARYING IX01-CURRENT-FILE  
        FROM 1  
        BY 1  
        UNTIL IX01-CURRENT-FILE >  
                CO01-NUMBER-OF-FILES  
PERFORM D-SELECT-NEXT.  
W-EXIT.  
EXIT.
```

מודל מיזוג עם שבירה

▶ נתונים 3 קבצים ממוינים לפי מספר לקוח

◦ קובץ לקוחות

◦ קובץ מכתבים ללקוחות

◦ קובץ תשובות

▶ יש להדפיס את הדוחות הבאים:

◦ לקוחות שלא נשלחו אליהם מכתבים

◦ לקוחות שקיבלו מכתב ולא ענו

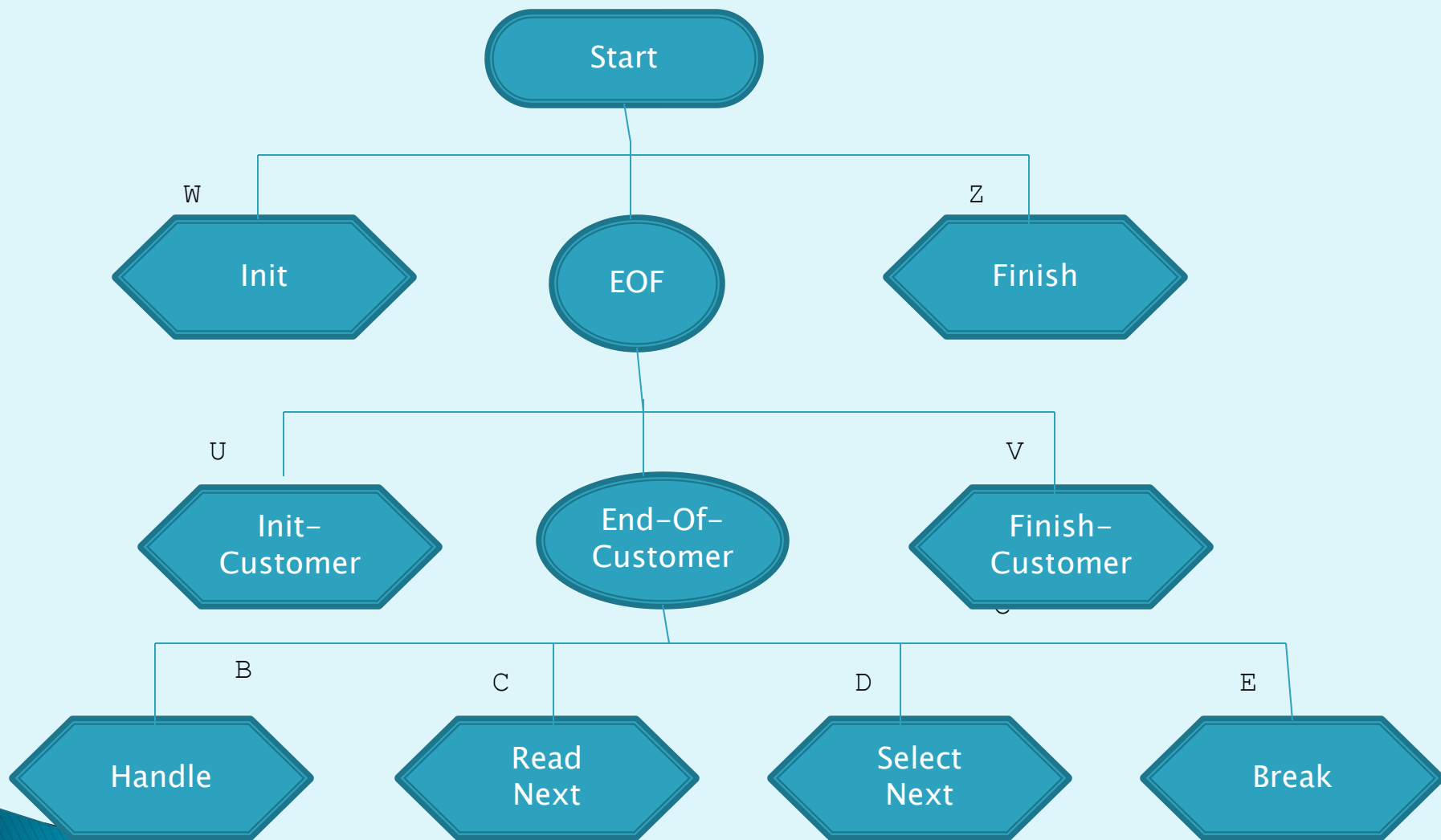
◦ לקוחות שקיבלו מכתב וענו

◦ לקוחות שלא קיבלו מכתב ענו

דוגמת לקוחות ומכתבים

לקוחות	מכתבים	תשובות
13	17	42
17	42	47
25	42	47
42	42	63
58	59	65
63	63	65
67	65	
81	87	
87		
91		
93		

מודל מיזוג עם שבירה

Cobol Merge And Break

01 TB01-FILES.

03 TB01-FILE

OCCURS 0 TO 5

DEPENDING WS03-NUMBER-OF-ENTRIES

INDEXED BY TB01-I.

05 TB01-ID

PIC S9(4).

```
*-----+-----|
* Seq. | Answers | Letters | Customers | Reports |
*-----+-----|
* 1.   |    0    |    0    |    0    |         |
* 2.   |    0    |    0    |    1    |    1    |
* 3.   |    0    |    1    |    0    |         |
* 4.   |    0    |    1    |    1    |    2    |
* 5.   |    1    |    0    |    0    |         |
* 6.   |    1    |    0    |    1    |    1+4  |
* 7.   |    1    |    1    |    0    |         |
* 8.   |    1    |    1    |    1    |    3    |
*-----+-----|
```

01 TB02-REPORTS VALUE ' 1 2 1+4 3 '.

03 TB02-REPORT

OCCURS 0 TO 8

DEPENDING CO04-NO-OF-DECISIONS

INDEXED BY TB02-I

PIC X(3).

Cobol Merge And Break (cont'd)

```
*-----  
A-MAIN                                SECTION.  
*-----  
A-00.  
    PERFORM W-INIT  
    PERFORM UNTIL SW01-END-OF-FILES  
        PERFORM U-INIT-CUSTOMER  
        PERFORM UNTIL SW01-END-OF-CUSTOMER  
            PERFORM B-HANDLE  
            PERFORM C-READ-NEXT  
            PERFORM D-SELECT-NEXT  
            PERFORM E-BREAK  
        END-PERFORM  
    PERFORM V-FINISH-CUSTOMER  
END-PERFORM  
PERFORM Z-FINISH.  
GOBACK.  
A-EXIT.  
EXIT.
```

Cobol Merge And Break (cont'd)

```
*-----  
B-HANDLE                               SECTION.  
*-----  
  
B00.  
    EVALUATE TRUE  
        WHEN IX01-CURRENT-FILE = CO02-I01-FILE-NUMBER  
            SET SW02-CUSTOMER-FOUND TO TRUE  
        WHEN IX01-CURRENT-FILE = CO02-I02-FILE-NUMBER  
            SET SW02-LETTER-FOUND TO TRUE  
        WHEN IX01-CURRENT-FILE = CO02-I03-FILE-NUMBER  
            SET SW02-ANSWER-FOUND TO TRUE  
        WHEN OTHER  
            NEXT SENTENCE  
    END-EVALUATE.  
B-EXIT.  
    EXIT.
```

Cobol Merge And Break (cont'd)

```
*-----  
C-READ-NEXT                               SECTION.  
*-----  
  
C00.  
    EVALUATE TRUE  
        WHEN IX01-CURRENT-FILE = CO02-I01-FILE-NUMBER  
            PERFORM CA-READ-I01  
        WHEN IX01-CURRENT-FILE = CO02-I02-FILE-NUMBER  
            PERFORM CB-READ-I02  
        WHEN IX01-CURRENT-FILE = CO02-I03-FILE-NUMBER  
            PERFORM CC-READ-I03  
        WHEN OTHER  
            SET WS02-INVALID-FILE-NUMBER TO TRUE  
            PERFORM X-ERROR  
    END-EVALUATE.  
C-EXIT.
```

Cobol Merge And Break (cont'd)

```
*-----  
D-SELECT-NEXT                               SECTION.  
*-----  
  
D00.  
*   FIND THE MINIMAL id  
    MOVE TB01-ID(1) TO TB01-ID(WS03-NUMBER-OF-ENTRIES)  
    MOVE 1 TO IX01-CURRENT-FILE  
    PERFORM VARYING TB01-I  
        FROM 2  
        BY 1  
        UNTIL TB01-I > CO01-NUMBER-OF-FILES  
    IF TB01-ID(TB01-I) < TB01-ID(WS03-NUMBER-OF-ENTRIES)  
        MOVE TB01-ID(TB01-I) TO  
            TB01-ID(WS03-NUMBER-OF-ENTRIES)  
        SET IX01-CURRENT-FILE TO TB01-I  
    END-IF  
    END-PERFORM.  
D-EXIT.  
EXIT.
```

Cobol Merge And Break (cont'd)

```
*-----  
E-BREAK                               SECTION.  
*-----  
  
E00.  
    EVALUATE TRUE  
        WHEN TB01-ID(WS03-NUMBER-OF-ENTRIES) = CO03-HIGH-VALUE  
            SET SW01-END-OF-FILES TO TRUE  
        WHEN TB01-ID(WS03-NUMBER-OF-ENTRIES) NOT =  
            TB01-ID(WS03-NUMBER-OF-ENTRIES - 1)  
            SET SW01-END-OF-CUSTOMER TO TRUE  
        WHEN OTHER  
            SET WS02-I01-FILE-NOT-FOUND TO TRUE  
            PERFORM X-ERROR  
    END-EVALUATE.  
E-EXIT.  
EXIT.
```


Cobol Merge And Break (cont'd)

```
*-----  
U-INIT-CUSTOMER                SECTION.  
*-----  
  
U00.  
*   SAVE THE CURRENT CUSTOMER IN PREVIOUS  
    MOVE TB01-ID(WS03-NUMBER-OF-ENTRIES) TO  
          TB01-ID(WS03-NUMBER-OF-ENTRIES - 1)  
    SET SW01-NORMAL-STATUS      TO TRUE  
    SET SW02-CUSTOMER-INIT      TO TRUE  
    SET SW02-LETTER-INIT        TO TRUE  
    SET SW02-ANSWER-INIT        TO TRUE.  
  
U-EXIT.  
    EXIT.
```

Cobol Merge And Break (cont'd)

```
*-----  
V-FINISH-CUSTOMER                SECTION.  
*-----  
  
V00.  
*   COMPUTE THE DECISION TABLE ENTRY  
    COMPUTE IX02-ENTRY = (SW02-CUSTOMER-STATUS *  
                          CO05-CUSTOMER-MULTIPLIER) +  
                          (SW02-LETTER-STATUS *  
                          CO05-LETTER-MULTIPLIER) +  
                          (SW02-ANSWER-STATUS *  
                          CO05-ANSWER-MULTIPLIER) +  
                          1  
    IF TB02-REPORT(IX02-ENTRY) = SPACES  
        EXIT SECTION  
    END-IF  
    MOVE TB01-ID(WS03-NUMBER-OF-ENTRIES - 1) TO O01-ID  
    MOVE CO06-REPORTS-TITLE TO O01-DETAILS.  
    MOVE TB02-REPORT(IX02-ENTRY) TO O01-DETAILS (11:3)  
    WRITE O01-R-FD.  
V-EXIT  
EXIT.
```

Cobol Merge And Break (cont'd)

```
*-----  
W-INIT                               SECTION.  
*-----  
W00.  
*   Open Files  
    COMPUTE WS03-NUMBER-OF-ENTRIES = CO01-NUMBER-OF-FILES + 2  
*   Read one record from each file  
    PERFORM C-READ-NEXT VARYING IX01-CURRENT-FILE  
                                FROM 1  
                                BY 1  
                                UNTIL  IX01-CURRENT-FILE >  
                                        CO01-NUMBER-OF-FILES  
    PERFORM D-SELECT-NEXT.  
W-EXIT.  
EXIT.
```

טיפול בטבלאות/מערכים

- ▶ שימוש באינדקסים
- ▶ אתחול טבלאות
- ▶ שיטות חיפוש
- ▶ שיטות מיון מערכים

שימוש באינדקסים

- ▶ הבעיה: כתובת הכניסה במערך מחושבת בזמן ריצה ולא ע"י הקומפיילר
- ▶ הצורה היעלה ביותר - קבועים
- ▶ אינדקסים חופשיים יוגדרו : PIC S9(4) BINARY
- ▶ אינדקסים קשורים לטבלה יוגדרו ע"י INDEXED BY
- ▶ כאשר יש יותר מאשר פניה אחת למשתנה עם אינדקס, יש להעבירו לשטח עזר
- ▶ השמה למשתנה בדיד
- ▶ השמה לכניסה הראשונה
- ▶ השמה לכניסה האחרונה + 1
- ▶ הערה: אם האינדקס הוא קבוע הכתובת מחושבת בזמן קומפילציה

מה הבעיה בקטע הבא?

```
IF T(I) > B  
  ADD T(I) TO C  
  COMPUTE X = T(I) + W  
  MOVE T(I) TO B  
  SUBTRACT T(I) FROM Z  
END-IF
```

נתונה הטבלה

	ID מס' עובד	GR דרגה	C ילדים	BS מש. יסוד	G מין	P מקצוע	E ותק	A גיל	T סוג עובד
1									
2									
3									
200									

מה הבעיה בקטע הבא?

```
IF TB01-GRADE (I) > 8 AND
    TB01-CHILDREN (I) > 3 AND < 7 AND
    (TB01-EXPERIENCE (I) > 5 OR
        TB01-AGE (I) > 37) AND
    TB01-TYPE (I) = 3 AND
    TB01-BASIC-SALARY (I) > 6000 AND < 15000
...
...
...
END-IF
```


הגדרת פרוט הכניסה לפני הטבלה

01 TB01-EMPLOYEES.

03 TB01-ROW.

05 TB01-ID

05 TB01-GRADE

05 TB01-CHILDREN

05 TB01-BASIC-SALARY

05 TB01-GENDER

05 TB01-PROFESSION

05 TB01-EXPERIENCE

05 TB01-AGE

05 TB01-TYPE

03 TB01-EMPLOYEE OCCURS 0 TO 200

DEPENDING ON WS01-NUMBER-OF-EMPLOYEES

INDEXED BY TB01-I.

05 TB01-EMPLOYEE-ID

05 FILLER

אתחולים

- ▶ יש להשתמש באתחולים מיוחדים כאשר מתבצע אתחול מספר פעמים.
- ▶ איפוס בדיד של רכיבים
- ▶ איפוס שורות
- ▶ איפוס טבלאות בינריות ע"י LOW-VALUE
- ▶ איפוס לוגי ע"י pointer
- ▶ איפוס ע"י שטח קבוע
- ▶ איפוס ע"י מריחה
- ▶ אם כל שורה מכילה הרבה עמודות, עדיף לאפס את השורה הראשונה ולהעתיק אותה לשאר השורות
- ▶ שמור את הטבלה המאותחלת בשטח אחר והשתמש בו לאתחולים הבאים של אותה טבלה.

דוגמה לא נכונה

```
01  TB01-ITEMS.  
    03  TB01-ITEM          OCCURS 100.  
        05  TB01-ID          PIC 9(4)  COMP.  
        05  TB01-QUANTITY    PIC 9(5)  .  
        05  TB01-PRICE       PIC S9(9)V99.  
        05  TB01-VAT         PIC S9(8)V99.  
  
MOVE ZERO TO TB01-ITEMS
```

איפוס בדיד

01 TB01-BRANCHES.

03 TB01-BRANCH

OCCURS 100

INDEXED BY TB01-I.

05 TB01-A

PIC 9(5).

05 TB01-B

PIC 9(9) COMP-3.

05 TB01-C

PIC X(20).

05 TB01-D

PIC S9(8) BINARY.

05 TB01-E

PIC X(5).

PERFORM VARYING TB01-I FROM 1 BY 1

UNTIL TB01-I > 100

MOVE ZERO TO TB01-A(TB01-I)

TB01-B(TB01-I)

TB01-D(TB01-I)

MOVE SPACES TO TB01-C(TB01-I)

TB01-E(TB01-I)

END-PERFORM

איפוס שורות

אם כל שורה מכילה הרבה עמודות, עדיף לאפס את השורה
הראשונה ולהעתיק אותה לשאר השורות

```
MOVE ZERO TO TB01-A(1)
                TB01-B(1)
                TB01-D(1)
MOVE SPACES TO TB01-C(1)
                TB01-E(1)
PERFORM VARYING TB01-I FROM 2 BY 1
                UNTIL TB01-I > 100
                MOVE TB01-BRANCH (1) TO
                TB01-BRANCH (TB01-I)
END-PERFORM
```

איפוס טבלאות בינריות

```
01  TB02-ITEMS.  
    03  TB02-ITEM          OCCURS 1000  
                                INDEXED BY TB02-I.  
    05  TB01-A          PIC S9(9)  BINARY.  
    05  TB01-B          PIC S9(4)  BINARY.  
  
MOVE LOW-VALUE TO TB02-ITEMS
```

איפוס ע"י מצביע

- ▶ נתון קובץ ממוין ע"פי מספר סניף ומספר לקוח.
- ▶ מספר הסניפים כ-4,000.
- ▶ בכל סניף עד 500 לקוחות
- ▶ לכל לקוח יש מספר רב של תנועות, אותם יש לסכם.
- ▶ בסוף כל סניף יש להדפיס טבלה מרוכזת של סכומים שנצברו עבור כל לקוח
- ▶ כיצד מאפסים את הטבלה?

איפוס מונים

```
01 CN01-COUNTERS .
```

```
03 CN01 PIC ... VALUE 0 .
```

```
03 CN02 PIC .. VALUE 0 .
```

```
03 CN03 PIC ... VALUE 0 .
```

.....

```
01 CN01-INIT PIC X(250) .
```

: בתחילת התוכנית ▶

```
MOVE CN01-COUNTERS TO CN01-INIT
```

: בנקודת האיפוס ▶

```
MOVE CN01-INIT TO CN01-COUNTERS
```


איפוס ע"י שטח קבוע

שמור את הטבלה המאותחלת בשטח אחר והשתמש בו לאתחולים הבאים של אותה טבלה. ▶

```
01 TB03-CUSTOMERS .  
   03 TB03-CUSTOMER OCCURS 15 .  
     05 TB03-A ...  
     05 TB03-B ...  
     05 TB03-C ...
```

.....

```
01 TB03-INIT PIC X(300) .
```

מאפסים את TB03 בשיטה כלשהי ושומרים אותה ▶

```
MOVE TB03-CUSTOMERS TO TB03-INIT
```

בכל איפוס : ▶

```
MOVE TB03-INIT TO TB03-CUSTOMERS
```

שיטת המריחה

```
01  TB01-BRANCHES-INIT.  
    03  FILLER                PIC 9(5) VALUE 0.  
    03  FILLER                PIC 9(9) PACKED-DECIMAL VALUE 0.  
    03  FILLER                PIC X(20) VALUE SPACE.  
    03  FILLER                PIC S9(9) BINARY VALUE 0.  
    03  FILLER                PIC X(5) VALUE SPACES.  
    03  TB01-BRANCHES.  
        05  TB01-BRANCH      OCCURS 10.  
            07  TB01-A       PIC 9(5).  
            07  TB01-B       PIC 9(9) PACKED-DECIMAL.  
            07  TB01-C       PIC X(20).  
            07  TB01-D       PIC S9(9) BINARY.  
            07  TB01-E       PIC X(5).
```

MOVE TB01-BRANCHES-INIT TO TB01-BRANCHES

שיטות חיפוש

- ▶ חיפוש סדרתי
- ▶ השיפור של Knuth
- ▶ חיפוש בינרי
- ▶ אינדקס מלא
- ▶ אינדקס חלקי
- ▶ עקרון Paretto - 80-20
- ▶ Hashing

חיפוש סדרתי

- ▶ חיפוש סדרתי רגיל
- ▶ השיפור של Knuth
- ▶ חיפוש סדרתי בטבלאות ממוינות

Regular Sequential Search(C, C++, Java, C#)

```
for (i = 0; i < N; i++)
{
    if (a[i] == X)
    {
        printf ("Found in %d\n", i + 1);
        break;
    }
}
if (i >= N)
    printf ("Not Found\n");
```

Regular Sequential Search – COBOL

```
SET TB01-I TO 1
SEARCH TB01-ENTRY
    AT END
        DISPLAY 'Entry not found'
    WHEN TB01-ENTRY(TB01-I) = WS01-X
        SET WS02-I TO TB01-I
        DISPLAY 'Entry found in ' WS02-I
END-SEARCH
```

Knuth Improvement(C, C++, Java, C#)

```
a[N] = X;
for (i = 0; a[i] != X; i++);
if (i < N)
    printf ("Found in %d\n", i + 1);
else
    printf ("Not Found\n");
```

Knuth Improvement – COBOL

```
MOVE WS01-X TO TB01-ENTRY(CO01-NUMBER-OF-ENTRIES)
PERFORM VARYING TB01-I
    FROM 1
    BY 1
    UNTIL TB01-ENTRY(TB01-I) = WS01-X
END-PERFORM
SET WS01-I TO TB01-I
IF WS01-I = CO01-NUMBER-OF-ENTRIES
    DISPLAY 'Entry not found'
ELSE
    DISLPLAY 'Entry found in ' WS01-I
END-IF
```


Sequential Search in Sorted Arrays(C, C++, Java, C#)

```
a[N] = MAX_VALUE;
for (i = 0; a[i] < X; i++);
    if (a[i] == X)
        printf ("Found in %d\n", i + 1);
    else
        printf ("Not Found\n");
```

Sequential Search in Sorted Arrays – COBOL

```
MOVE CO01-MAX-VALUE TO TB01-ENTRY(CO01-NUMBER-OF-ENTRIES)
PERFORM VARYING TB01-I
    FROM 1
    BY 1
    UNTIL TB01-ENTRY(TB01-I) >= WS01-X
END-PERFORM
IF TB01-ENTRY(TB01-I) = WS01-X
    SET WS01-I TO TB01-I
    DISPLAY 'Entry found in ' WS01-I
ELSE
    DISPLAY 'Entry not found'
END-IF
```

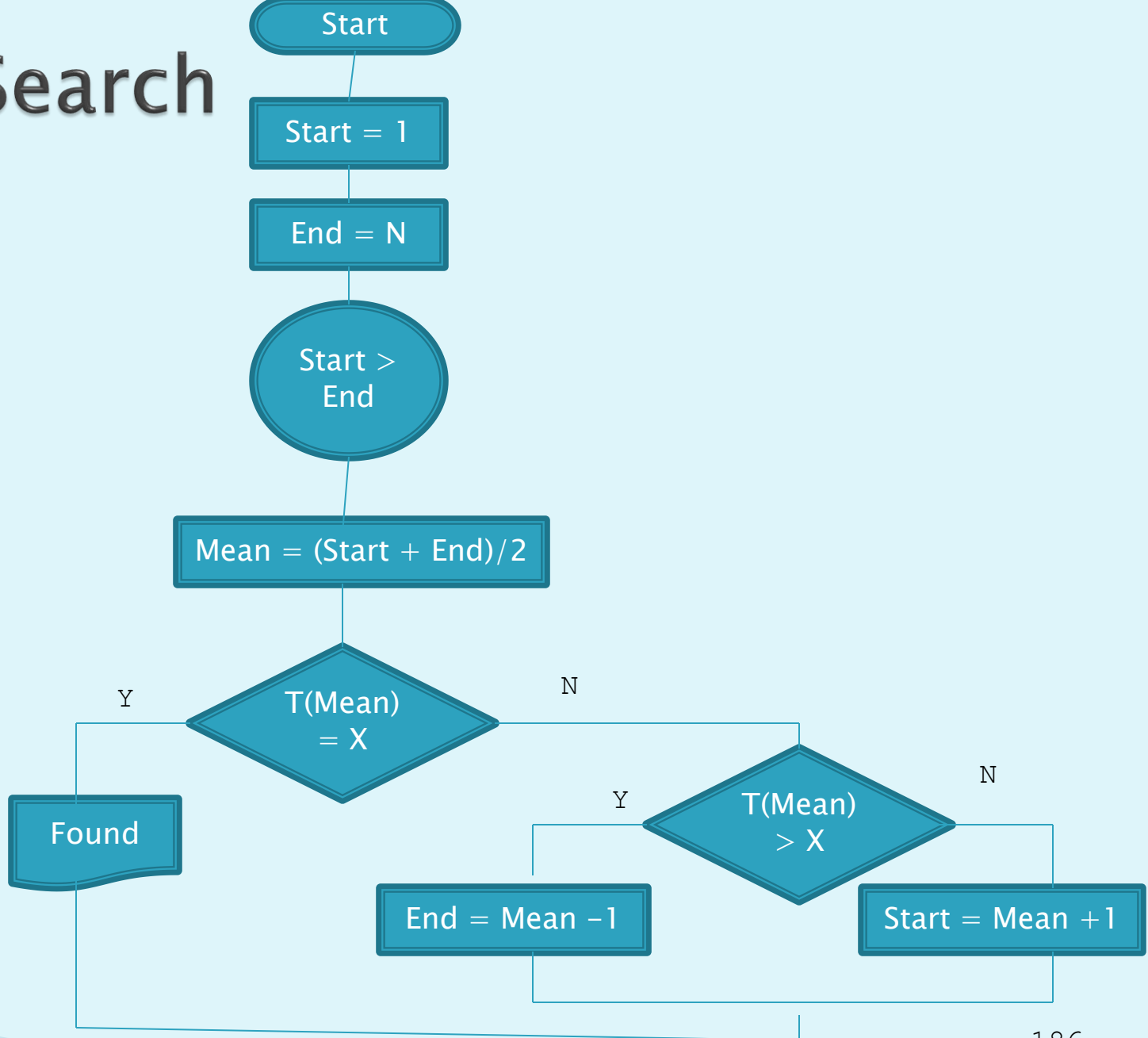
חיפוש בינרי

- ▶ השוואה: חיפוש בינרי וחיפוש סדרתי
- ▶ תרשים חיפוש בינרי
- ▶ קוד חיפוש בינרי
- ▶ חיפוש בינרי וטבלאות גדולות
- ▶ חיפוש בינרי וקבצי תנועות גדולים

Binary Search and Sequential Search

Number of Entries	Sequential	Binary
32	16	5
64	32	6
128	64	7
256	128	8
512	256	9
1024	512	10
2048	1024	11
4096	2048	12

Binary Search

Binary Search Code (C, C++, Java, C#)

```
start = 0;
end = N - 1;
while (start <= end)
{
    mean = (start + end) / 2;
    current = a[mean];
    if (current == X)
    {
        printf ("Found in %d\n", mean + 1);
        break;
    }
    if (current > X)
        end = mean - 1;
    else
        start = mean + 1;
}
if (start > end)
    printf ("Not Found\n");
```

Binary Search Code – COBOL

* See complete solution in BINSRCH.CBL

```
MOVE 1 TO WS02-START
MOVE CO01-NUMBER-OF-ENTRIES TO WS03-END
PERFORM UNTIL WS02-START > WS03-END OR SW01-ENTRY-FOUND
    COMPUTE WS04-MEAN =
        FUNCTION MEAN (WS02-START, WS03-END)
    IF TB01-DATE (WS04-MEAN) = WS01-DATE
        SET SW01-ENTRY-FOUND TO TRUE
        EXIT
    END-IF
    IF TB01-DATE (WS04-MEAN) > WS01-DATE
        COMPUTE WS03-END = WS04-MEAN - 1
    ELSE
        COMPUTE WS02-START = WS04-MEAN + 1
    END-IF
END-PERFORM
IF NOT SW01-ENTRY-FOUND
    MOVE WS03-END TO WS04-MEAN
END-IF.
```

Binary Search and Large Arrays

- ▶ נתון מערך של 1,000 עובדים
- ▶ לכל עובד:
 - מספר עובד (9 ספרות)
 - פרטים (200 בתים)
- ▶ המערך ממוין לפי מספר עובד
- ▶ הגדר את הטבלה לצורך חיפוש בינרי

פתרון א'

```
01  TB01-EMPLOYEES.  
    03  TB01-EMPLOYEE          OCCURS 1000  
                                     INDEXED BY TB01-I  
                                     ASCENDING KEY TB01-ID.  
        05  TB01-ID          PIC 9(9).  
        05  TB01-DETAILS     PIC X(200).
```

סכנה של PAGING גבוהה ▶

הפתרון הנכון

01 TB01-EMPLOYEES.

03 TB01-ID

OCCURS 1000

INDEXED BY TB01-I

ASCENDING KEY TB01-ID

PIC 9(9).

03 TB01-DETAILS

OCCURS 1000

INDEXED BY TB01-J

PIC X(200).

חיפוש בינרי וקבצי תנועות גדולים

- ▶ נתון קובץ תנועות של 250,000 רשומות
- ▶ נתונה טבלה לא ממוינת של 300 ספקים
- ▶ בדוק אם הספק בכל אחת מהתנועות נמצא בטבלת הספקים
- ▶ האם יש למיין את הטבלה?

מאפייני החיפוש הבינרי

- ▶ מספר החיפושים $\log_2 N$ =
- ▶ המערך חייב להיות ממויין לפי סדר עולה/יורד
- ▶ מומלץ במערכים עם לפחות 50 כניסות
- ▶ במערכים גדולים יש להפריד בין המפתח והתוכן
- ▶ ההשקעה במיון היא בערך N^2 פעולות

בעיית סוגי החשבונות

- ▶ נתונה טבלה של 200 סוגי חשבונות
 - סוג חשבון – 3 ספרות
 - פרטים – 100 תווים
- ▶ קרא סוג חשבון והצג את תאורו.

Full Index

```
01  TB01-ACCOUNTS-TYPES.  
    03  TB01-ACCOUNT-DETAILS      OCCURS 200  
                                           INDEXED BY TB01-I  
                                           PIC X(100).  
        01  TB01-POINTER          OCCURS 1000  
                                           PIC S9(4) COMP.
```

קטע הבניה

```
ADD 1 TO I
IF I > MAX-NUMBER-OF-ACCOUNT-TYPES
    PERFORM X-ERROR
END-IF
MOVE I01-ACCOUNT-DETAILS TO
                                TB01-ACCOUNT-DETAILS (I)
MOVE I TO TB01-POINTER (I01-ACCOUNT-TYPE)
```

אינדקס חלקי

- ▶ המדינות מחולקות ל- 6 יבשות (יש כ-200 מדינות)
- ▶ כל יבשת מאופיינת ע"י קוד 1-6
- ▶ בכל יבשת, קוד המדינה מופיע בסדר רץ ורציף 01-50 (בהתאם למספר המדינות ביבשת)
- ▶ נתון מערך של מדינות במבנה הבא:
 - קוד יבשת : 9
 - קוד מדינה : 99
 - פרטים - X(20)
- ▶ מצא את השיטה היעילה ביותר לאיתור מדינה רצויה

פתרונות

עלות	סוג חיפוש
100	סדרתי
8	בינרי
זכרון	אינדקס מלא

אינדקס חלקי שמצביע על הכניסה הראשונה של כל יבשת. ▶

מספר המדינות עד היבשת הזו

0
30
65
...

1	101
2	102
3	103
	...
31	201
	202
	...
66	301

Hashing

- ▶ נתונה טבלה של 1,000 כניסות
- ▶ בחיפוש סדרתי
 - אם כל הערכים הדרושים נמצאים אז $N/2$ ז"א 500 איטרציות
 - אם 50% מהערכים נמצאים אז $0.75N$ ז"א 750 איטרציות
- ▶ בחיפוש סדרתי ממוין - $N/2$ ז"א 500 איטרציות
- ▶ בחיפוש בינרי - $\text{Log}N$ ז"א בערך 10 איטרציות.
- ▶ במקרים מסוימים יש צורך לשפר ולהגיע לפחות איטרציות

Hashing

- ▶ יש למצוא M ראשוני $\leq 1.2N$
- ▶ בניית טבלה בגודל M כניסות
- ▶ הכנסת הערכים הדרושים לטבלה לפי ה-Modulo
- ▶ טיפול בכפולים
- ▶ חיפוש ערך בטבלה

דוגמה - Hashing

1	17
2	51
3	50
4	30
5	55
6	209
7	
8	7
9	
10	
11	197
12	215
13	180
14	200
15	30
16	202
17	152

197	▶
215	▶
55	▶
17	▶
51	▶
200	▶
202	▶
152	▶
209	▶
180	▶
7	▶
50	▶
30	▶

טיפול בכפולים

- ▶ בטבלה עצמה
- ▶ ברשימה נפרדת רציפה
- ▶ ברשימה מקושרת

מערכים גדולים מאוד

- ▶ נתונים 170,000 ספקים בקובץ Indexed/
- ▶ מספר ספק : 9(6)
- ▶ קרא קובץ תנועות גדולות (כ- 2 מיליון) לא ממוין ובדוק בכל תנועה האם הספק קיים.

שטחי עבודה

```
01  TB01-SUPPLIERS      VALUE LOW-VALUE.
      03  TB01-SUPPLIER  OCCURS 125000
                              PIC X.

01  TB02-BITS          VALUE
                              '128064032016008004002001'
      03  TB02-BIT      OCCURS 8
                              PIC 999.

* -----
*  WSXX - GENERAL PURPOSE
* -----

01  WS01-NUMBER        PIC S9(4) COMP VALUE 0.
01  WS01-NUMBER-X      REDEFINES WS01-NUMBER.
      03  WS01-LEFT     PIC X.
      03  WS01-RIGHT    PIC X.
```

בניית המערך

```
DIVIDE I01-SUPPLIER-NO BY 8
      GIVING WS02-RESULT
      REMAINDER WS02-REMAINDER
IF WS02-REMAINDER = 0
    MOVE 8 TO WS02-REMAINDER
ELSE
    ADD 1 TO WS02-RESULT
END-IF
MOVE TB01-SUPPLIER(WS02-RESULT) TO WS01-RIGHT
ADD TB02-BIT(WS02-REMAINDER) TO WS01-NUMBER
MOVE WS01-RIGHT TO TB01-SUPPLIER(WS02-RESULT)
```


חיפוש במערך

```
DIVIDE WS03-SUPPLIER-NO BY 8
      GIVING WS02-RESULT
      REMAINDER WS02-REMAINDER
IF WS02-REMAINDER = 0
      MOVE 8 TO WS02-REMAINDER
ELSE
      ADD 1 TO WS02-RESULT
END-IF
MOVE TB01-SUPPLIER(WS02-RESULT) TO WS01-RIGHT
* Shift Right
COMPUTE WS01-NUMBER = WS01-NUMBER / TB02-BIT(WS02-REMAINDER)
COMPUTE WS02-REMAINDER = FUNCTION MOD(WS01-NUMBER, 2)
IF WS02-REMAINDER = 0
      DISPLAY 'NOT FOUND'
ELSE
      DISPLAY 'FOUND'
END-IF
```

שיטות מיון

- ▶ מיון בועות
- ▶ מיון בועות משופר
- ▶ Quick Sort

Bubble Sort – מיון בועות (C, C++, Java, C#)

```
void bubbleSort(int a[], int start, int end)
{
    int left, right, temp;
    for (right = end; right > 0; right--)
    {
        for (left = start; left < right; left++)
        {
            if (a[left] > a[left + 1])
            {
                // Swap
                temp = a[left];
                a[left] = a[left + 1];
                a[left + 1] = temp;
            }
        }
    }
}
```

מיון בועות משופר (C, C++, Java, C#)

```
void bubbleSort(int a[], int start, int end)
{
    int left, right, temp, isSorted = FALSE;
    for (right = end; right > 0 && !isSorted; right--)
    {
        isSorted = TRUE;
        for (left = start; left < right; left++)
        {
            if (a[left] > a[left + 1])
            {
                // Swap
                temp = a[left];
                a[left] = a[left + 1];
                a[left + 1] = temp;
                isSorted = FALSE;
            }
        }
    }
}
```

(COBOL) מיון בועות משופר

```
SET SW01-NOT-SORTED TO TRUE
PERFORM VARYING TB01-I-LAST
    FROM CO01-NUMBERS
    BY -1
    UNTIL TB01-I-LAST < 2 OR
        SW01-SORTED
SET SW01-SORTED TO TRUE
PERFORM VARYING TB01-I
    FROM 1
    BY 1
    UNTIL TB01-I > TB01-I-LAST - 1
IF TB01-NUMBER(TB01-I) > TB01-NUMBER(TB01-I + 1)
MOVE TB01-NUMBER(TB01-I) TO WS01-TEMP-NUMBER
MOVE TB01-NUMBER(TB01-I+ 1) TO
    TB01-NUMBER(TB01-I)
MOVE WS01-TEMP-NUMBER TO TB01-NUMBER(TB01-I + 1)
SET SW01-NOT-SORTED TO TRUE
END-IF
END-PERFORM.
```

QuickSort(C, C++, Java, C#)

```
void quickSort(int a[], int start, int end)
{
    int left, right, current, temp, mean;
    if (start < end)
    {
        right = end;
        left = start;
        mean = (left + right)/2;
        current = a[mean];
```

QuickSort (2) (C, C++, Java, C#)

```
do
{
    while (a[left] < current)
        left ++;
    while (a[right] > current)
        right --;
    if (left <= right)
    {
        // Swap
        temp = a[left];
        a[left] = a[right];
        a[right] = temp;
        right --;
        left ++;
    }
} while (left <= right);
quickSort(a, start, right);
quickSort(a, left, end);
}
```

QuickSort VB

```
Sub quickSort(ByVal a() As Integer, ByVal vStart As Integer,  
    ByVal vEnd As Integer)  
    Dim left, right, current, temp, mean As Integer  
    If vStart < vEnd Then  
        right = vEnd  
        left = vStart  
        mean = (left + right) / 2  
        current = a(mean)
```


QuickSort VB (2)

```
Do
    Do While a(left) < current
        left += 1
    Loop
    Do While (a(right) > current)
        right -= 1
    Loop
    If left <= right Then
        ' Swap
        temp = a(left)
        a(left) = a(right)
        a(right) = temp
        right -= 1
        left += 1
    End If
    Loop While (left <= right)
    quickSort(a, vStart, right)
    quickSort(a, left, vEnd)
End If
End Sub
```

QuickSort (3)

18	3	3	3	3	3	3
51	51	6	6	6	6	6
17	17	17	17	17	17	17
53	53	18	18	18	18	18
6	6	51	33	33	33	33
52	52	52	52	36	36	36
33	33	33	51	51	44	44
44	44	44	44	44	51	51
3	18	53	53	53	53	52
36	36	36	36	52	52	53

From Unstructured to Structured

- ▶ Loops
- ▶ Mana–Ashcroft

Loops - 1

IF P GO TO L1.

PERFORM C.

L5.

IF Q GO TO L-EXIT.

L1.

PERFORM D

GO TO L5.

L-EXIT.

▶ Convert to Structured COBOL.

Loops - 2

L1.

```
IF P GO TO LB.  
IF Q GO TO LC.  
PERFORM A  
GO TO L1.
```

LB.

```
ADD 1 TO X  
MOVE 5 TO Y  
GO TO L-EXIT.
```

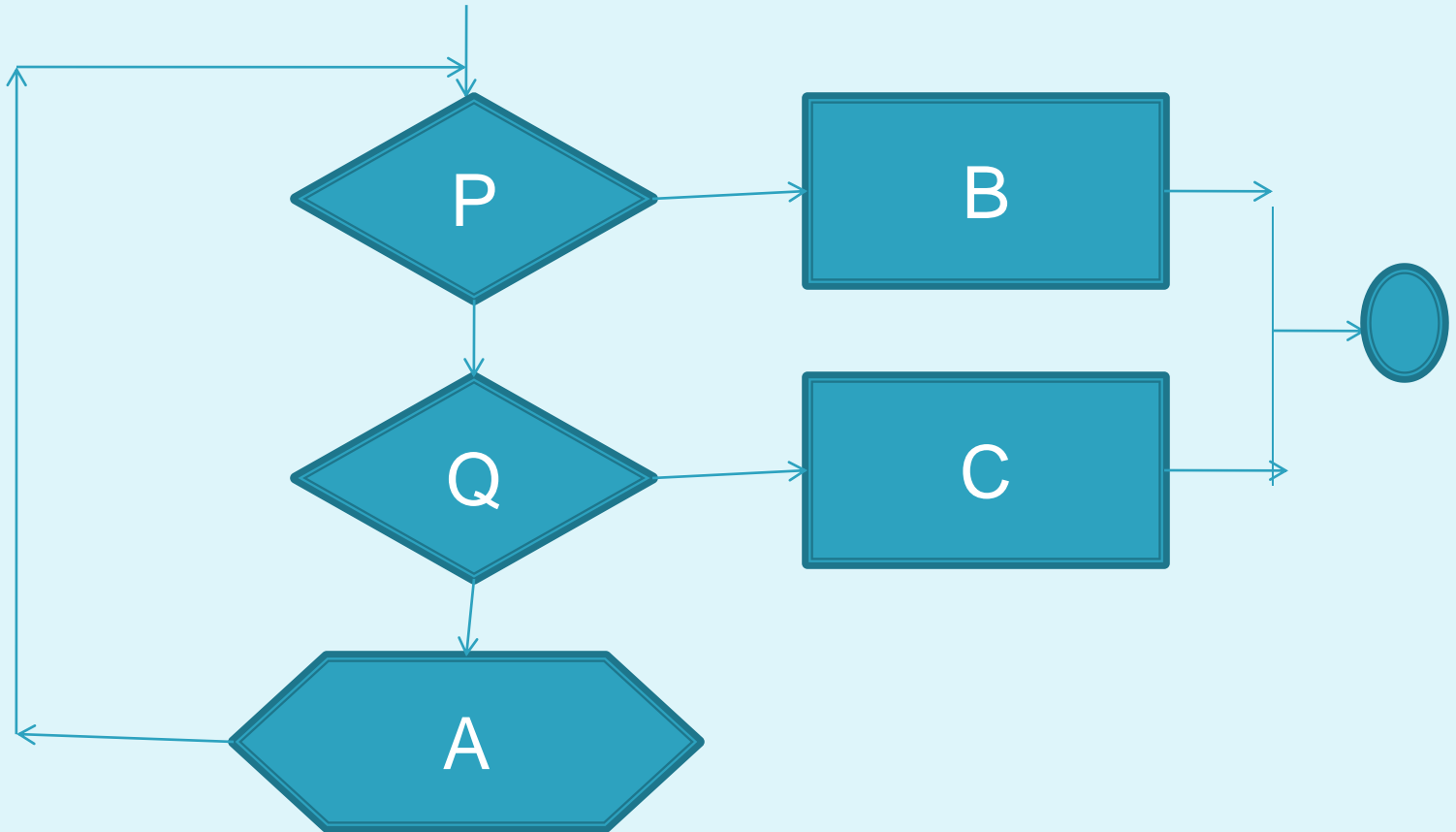
LC.

```
COMPUTE A = B + 5  
MOVE 0 TO X Y Z  
ADD 1 TO N.
```

L-EXIT.

▶ Convert to Structured COBOL.

Loops - 2

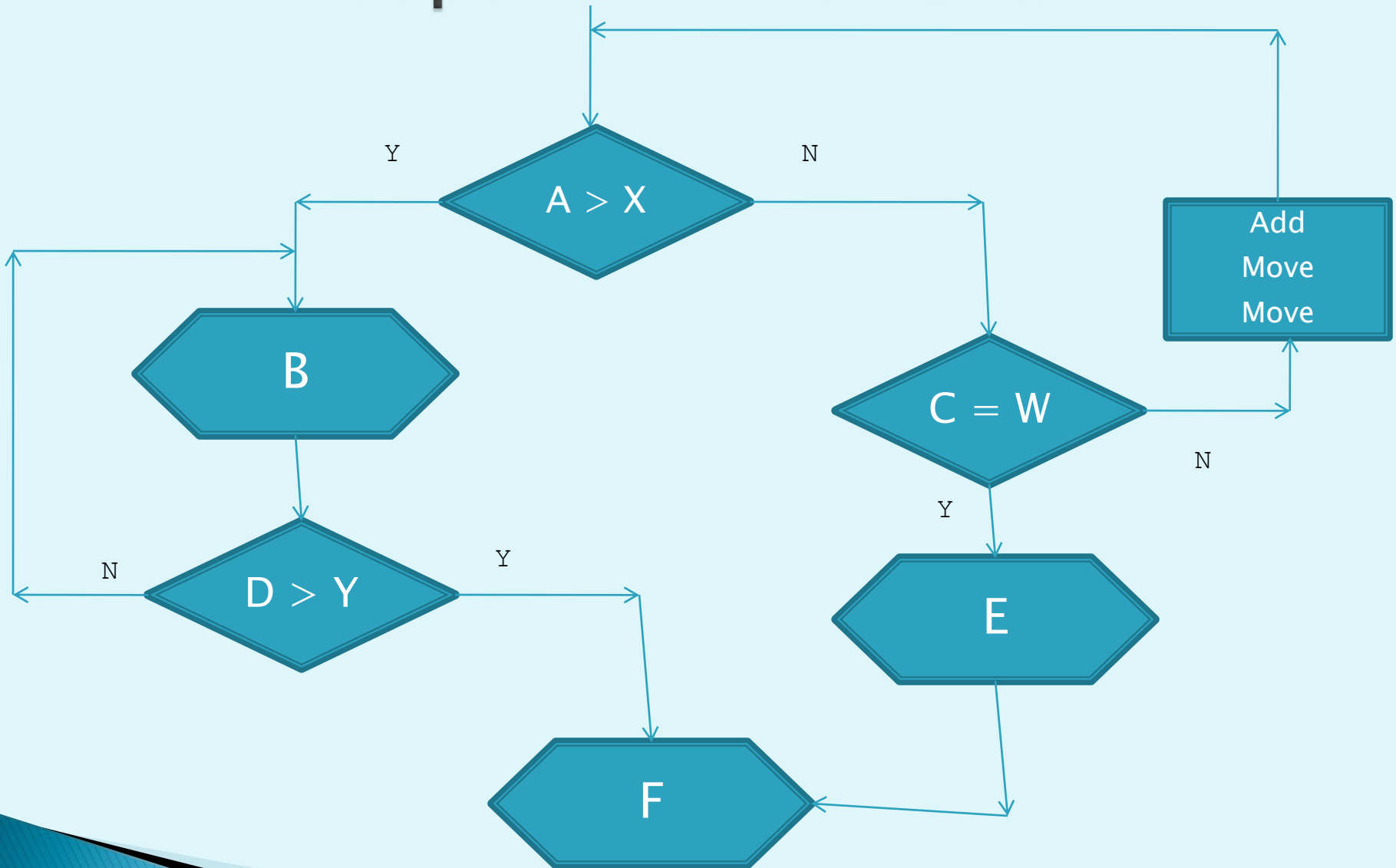

Loops - 3

```
P1.  
  IF A NOT > X  
    GO TO L1.  
L2.  
  PERFORM B  
  IF D NOT > Y  
    GO TO L2.  
  GO TO L-SOF.  
L1.  
  IF C NOT = W  
    ADD 1 TO C  
    MOVE 0 TO N  
    MOVE W TO X  
    GO TO P1.  
  PERFORM E.  
L-SOF.  
  PERFORM F.
```

► **Convert to Structured COBOL.**

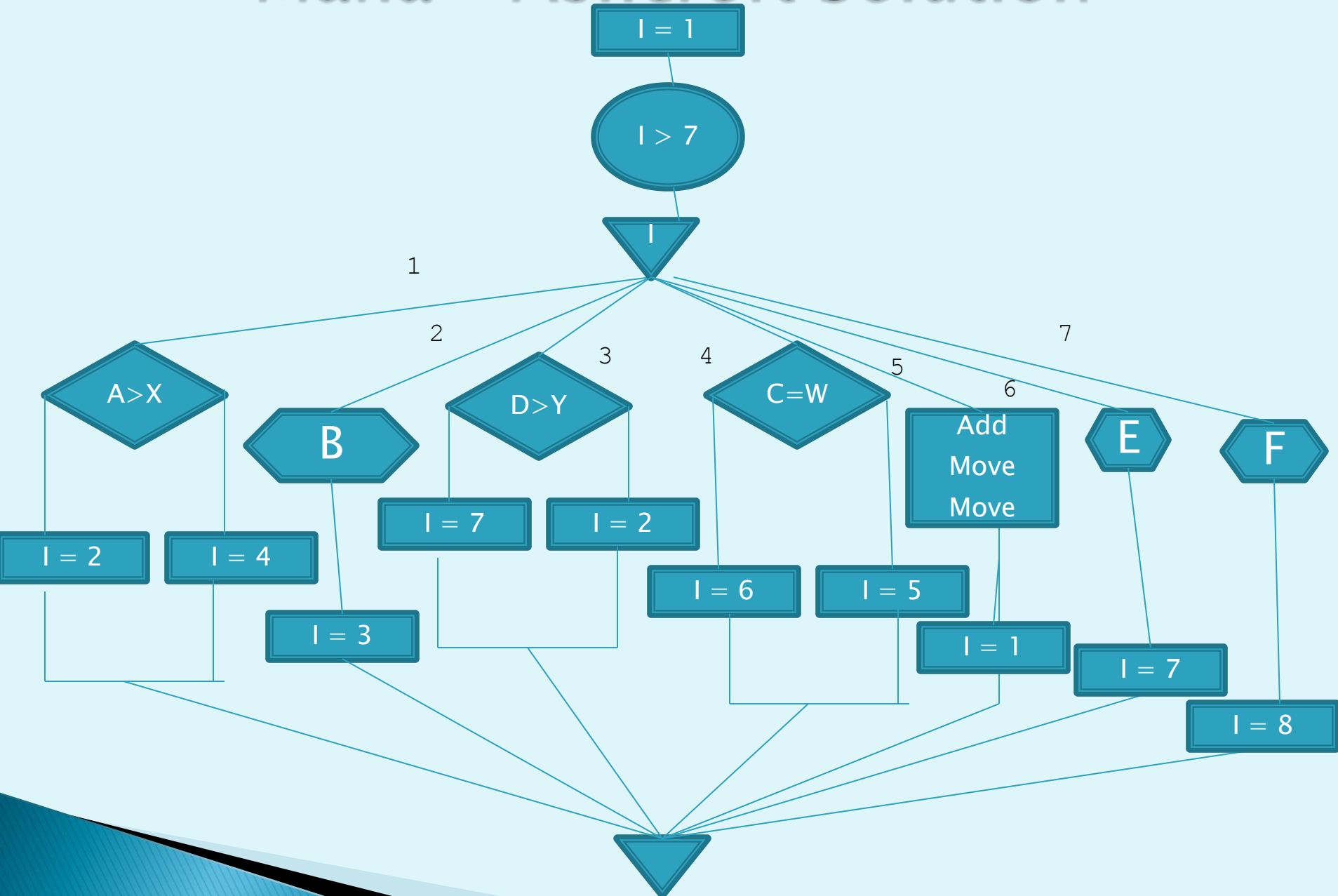
Loops - 2 - FlowChart

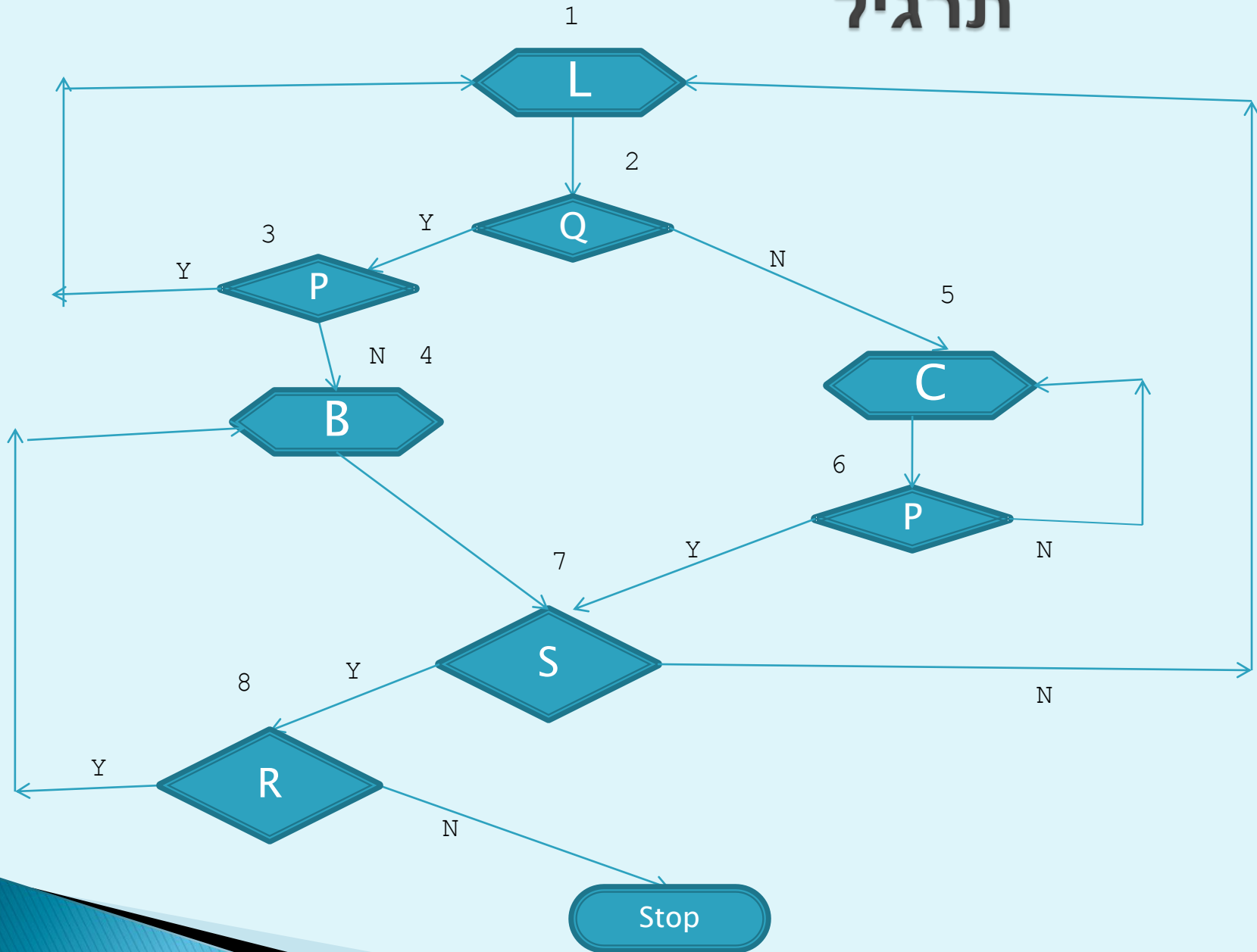
Mana Ashcroft

- ▶ תן לכל תהליך ולכל תנאי מספר חד ערכי בתחום $1 - N$
- ▶ בחר משתנה מצב $|$. $|$ יציין בכל שלב מהו התהליך הבא
- ▶ קבע ערך התחלתי ל- $|$ בהתאם לדרישה
- ▶ תרגם את תרשים הזרימה לתהליך שמתבצע עד ש $| > N$
- ▶ בתוך התהליך בנה צומת שמתפצלת ל- N הפעילויות של הבעיה
- ▶ לכל פעילות קבע את ערכו של $|$ הבא

Mana - Ashcroft Solution

תרגיל

Performance

- ▶ Structured Programming
- ▶ Factoring
- ▶ Constants
- ▶ Numeric Variables
- ▶ Conversions
- ▶ SEARCH

Structured Programming

- ▶ כתיבה בתכנות מבני מאפשרת ל- Optimizer למצוא פתרונות יותר טובים לאופטימיזציה
- ▶ השתמש ב- EVALUATE וב- Inline PERFORM
- ▶ אין להשתמש בפקודת Alter
- ▶ אין לכתוב Go TO "לאחור"

Factoring

שיים לב להבדל בין שני הקטעים הבאים: ▶

```
MOVE ZERO TO TOTAL
```

```
PERFORM VARYING I FROM 1 BY 1 UNTIL I = 10
```

```
    COMPUTE TOTAL = TOTAL + ITEM(I)
```

```
END-PERFORM
```

```
COMPUTE TOTAL = TOTAL * DISCOUNT
```

```
MOVE ZERO TO TOTAL
```

```
PERFORM VARYING I FROM 1 BY 1 UNTIL I = 10
```

```
    COMPUTE TOTAL = TOTAL + ITEM(I) * DISCOUNT
```

```
END-PERFORM
```

Constants

▶ כדי שה-Optimizer יזהה שמדובר בקבוע יש להגדירו מלכתחילה עם Value ולא לשנות אותו בתוכנית

Numeric variables

- ▶ עם סימן
- ▶ S9(9) או S9(4) : BINARY
- ▶ כדאי להגדיר מספרים עם יותר מ-9 ספרות ב- Packed-Decimal
- ▶ PACKED-DECIMAL : מספר איזוגי של ספרות
- ▶ עדיף עד 15 ספרות כדי לא לגרום למערכת לטעון רוטינות ספריה מיוחדת לכפל וחילוק

Conversions

- ▶ מנע ככל האפשר ביצוע הסבות מיותרות בין משתנים
- ▶ כארשר המשתנים משתתפים בחישוב זהים בגודלם ובאופיים לא מתבצעת בדרך כלל הסבה.

Performance – SEARCH

- ▶ דרוך את האינדקס לכניסה שלפניה לא יכול להימצא הערך הדרוש.
- ▶ הפעל את עקרון Pareto : 20–80

Exercise 6-3

*-----
B-SUMMARIZE SECTION.
*-----

B00.

```
PERFORM VARYING TB01-I
    FROM 1
    BY 1
    UNTIL TB01-I > CO01-EMPLOYEES
MOVE 0 TO WS01-EMPLOYEE-SALARIES
PERFORM VARYING TB01-J
    FROM 1
    BY 1
    UNTIL TB01-J > CO01-MONTHS
IF TB01-HIGH-SALARY(TB01-I TB01-J)
    MOVE 0 TO WS01-EMPLOYEE-SALARIES
EXIT PERFORM
END-IF
ADD TB01-SALARY(TB01-I TB01-J) TO
    WS01-EMPLOYEE-SALARIES
END-PERFORM
ADD WS01-EMPLOYEE-SALARIES TO WS02-TOTAL-SALARIES
END-PERFORM.
B-EXIT.
EXIT.
```

Exercise 6-3

*-----
B-SUMMARIZE SECTION.
*-----

B00.

```
    PERFORM VARYING TB01-I
      FROM 1
      BY 1
      UNTIL TB01-I > CO01-EMPLOYEES
    MOVE 0 TO WS01-EMPLOYEE-SALARIES
    PERFORM VARYING TB01-J
      FROM 1
      BY 1
      UNTIL TB01-J > CO01-MONTHS
    IF TB01-HIGH-SALARY(TB01-I TB01-J)
      MOVE 0 TO WS01-EMPLOYEE-SALARIES
      EXIT PERFORM
    END-IF
    ADD TB01-SALARY(TB01-I TB01-J) TO
      WS01-EMPLOYEE-SALARIES
    END-PERFORM
    ADD WS01-EMPLOYEE-SALARIES TO WS02-TOTAL-SALARIES
  END-PERFORM.
B-EXIT.
  EXIT.
```

Decision Tables - 1

```

*-----
*  Mult | 8 | 4 | 2 | 1 | Supplement |
*  Seq. | A | C | SK | G | Supplement |
*-----
*  1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
*  2 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 |
*  3 | 0 | 0 | 1 | 0 | 250 |
*  4 | 0 | 0 | 1 | 1 | 0 |
*  5 | 0 | 1 | 0 | 0 | 500 |
*  6 | 0 | 1 | 0 | 1 | 0 |
*  7 | 0 | 1 | 1 | 0 | 500 |
*  8 | 0 | 1 | 1 | 1 | 400 |
*  9 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 |
* 10 | 1 | 0 | 0 | 1 | 0 |
* 11 | 1 | 0 | 1 | 0 | 250 |
* 12 | 1 | 0 | 1 | 1 | 200 |
* 13 | 1 | 1 | 0 | 0 | 500 |
* 14 | 1 | 1 | 0 | 1 | 0 |
* 15 | 1 | 1 | 1 | 0 | 500 |
* 16 | 1 | 1 | 1 | 1 | 200 |
*-----

```

01 TB01-SUPPLEMENTS

VALUE

'000000250000500000500400000000250200500000500200'.

03 TB01-SUPPLEMENT

OCCURS 16 PIC 999.

Decision Tables - 1 - Method 1

```
MOVE 1 TO I
IF WS01-MALE
    ADD CO01-GENDER-MULTIPLIER TO I
END-IF
IF WS02-ADVANCED-SKILLS
    ADD CO02-SKILLS-MULTIPLIER TO I
END-IF
IF WS03-MANY-CHILDREN
    ADD CO03-CHILDREN-MULTIPLIER TO I
END-IF
IF WS04-OLD-EMPLOYEE
    ADD CO04-AGE-MULTIPLIER TO I
END-IF
DISPLAY '1ST-METHOD - THE SUPPLEMENT IS: '
        TB01-SUPPLEMENT(I).
```

Decision Tables – 1 – Method 2

```
MOVE WS01-GENDER TO WS05-G
IF WS02-ADVANCED-SKILLS
    MOVE 1 TO WS05-S
ELSE
    MOVE 0 TO WS05-S
END-IF
IF WS03-MANY-CHILDREN
    MOVE 1 TO WS05-C
ELSE
    MOVE 0 TO WS05-C
END-IF
IF WS04-OLD-EMPLOYEE
    MOVE 1 TO WS05-A
ELSE
    MOVE 0 TO WS05-A
END-IF
DISPLAY '2ND METHOD - THE SUPPLEMENT IS: '
        TB01-SUPPLEMENT(I) .
```

**Thank you
D.Maymone**